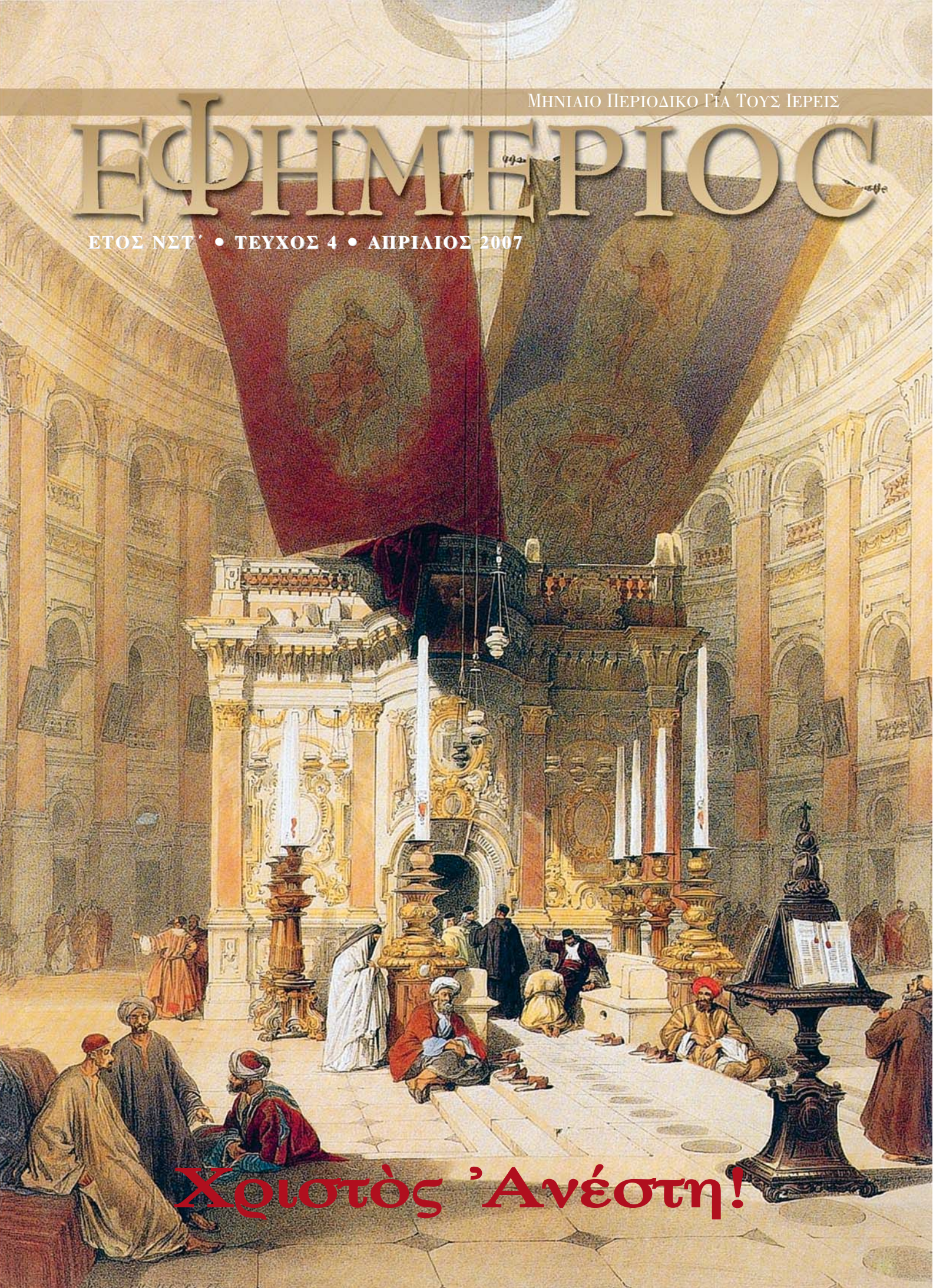

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΕΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 4 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2007

Χριστός 'Ανέστη!

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίον»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ

του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺν τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

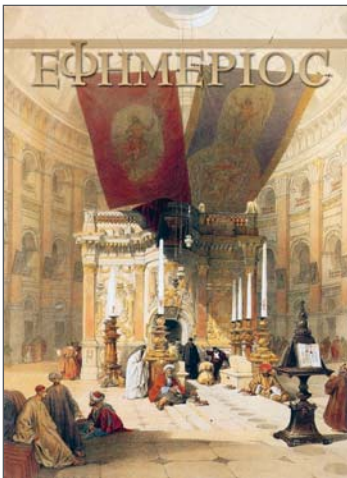
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:

Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:

Νικόλαος Κάλτζιας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Ἀναστάσεως 2007

Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου σελ. 3

Πασχαλινὰ

Μ.Γ. Βαρβούνη..... σελ. 4-5

Σπάζοντας τοὺς κωδικούς

Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα σελ. 6

Ἐκκλησία καὶ ἐποποιία 40-44

Παν. Α. Ἀγγελοπούλου σελ. 7

Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν σελ. 8-13

Ἡ θεώρησις τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας
ἀπὸ τὸν ἁγ. Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο

Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς
Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ σελ. 14-15

Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Ὁμιλία εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἐπιμέλεια - ἐρμηνεία: Γ. Κουνάβη..... σελ. 16

«Μηδεὶς θρηνείτω πενίαν...»

Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Διονυσίου..... σελ. 17

Ἡ Σταύρωση

π. Δημητρίου Μπόκου σελ. 18-19

Ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Πληρωθήτω»

Δ. Ἀνατολικιώτου..... σελ. 20-21

Ὁ κατηχητής, παιδαγωγὸς καὶ πατέρας
γιὰ τοὺς νέους

Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου σελ. 22-23

Γιὰ νὰ φανερώναται ἡ Ἐκκλησία

Πρωτ. Βασιλείου Θερμοῦ..... σελ. 24-25

Εἰδήσεις καὶ Σχόλια

Κωνσταντίνου Χολέβα..... σελ. 26-27

Νέα ἐφ' ἅπαξ

..... σελ. 28

Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις σελ. 29

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ:

Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου..... σελ. 30

Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα σελ. 31

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Τὸ Ἱερό Κουβούκλιο τοῦ Ζωοδόχου καὶ Παναγίου Τάφου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀνεγέρθηκε τὸ 1910 ἐπὶ Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων Πολυκάρπου ἀπὸ τὸν Μυτιληνιὸ ἀρχιτέκτονα Κάλφα Χατζή Κομνηνὸ. Ἡ λιθογραφία εἶναι τοῦ βρετανοῦ ζωγράφου David Roberts (1796-1864) ποὺ ἐπισκέφθηκε τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ τὴν Ἱ. Μ. Σινᾶ τὸ 1839. Φιλοτέχνησε 123 λιθογραφίες μὲ φωτογραφικὴ ἀκρίβεια καὶ προσφέρει σημαντικὲς πληροφορίες ὄχι μόνον γιὰ τὰ μνημεῖα τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν ὑπαρξὴ μνημείων μὲ ἔντονες ἐπιδράσεις του. Ἡ φωτογραφία προέρχεται ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Ἱ. Μ. Χατζηφώτη «Ἁγιοὶ Τόποι καὶ Μονὴ Σινᾶ», ποὺ ἐκδόθηκε τὸ 2001 ἀπὸ τὴν Ἐκδόσει «Ἄλκυων» περιλαμβάνοντας τὴν λιθογραφίαν καὶ κείμενα τοῦ συγγραφέα γιὰ τοὺς χώρους ποὺ εἰκονίζονται σὲ αὐτές.

Μήνυμα 'Αναστάσεως 2007

Ἀγαπητά μου Παιδιά.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

ΚΑΘΩΣ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΑΣ από σήμερα και για 40 ημέρες ανταλλάσσουμε τον θριαμβευτικό παιάνα **ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ**, κάπου μέσα στην ψυχή μας έξακολουθεί ίσως να υπάρχει μία άπορία. Πώς μπορούμε να γιορτάζουμε το Πάσχα μέσα σ' ένα κόσμο που σπαράσσεται από μίσση, μικρότητες και πάθη; Ποιό νόημα έχει να ψάλλουμε «θανάτω θάνατον πατήσας» όταν ο θάνατος έξακολουθεί να παραμένει μία στερεότυπη βεβαιότητα; Είναι δυνατόν αυτή η φωτόλουστη νύχτα της Ἀναστάσεως να διαρκεί μόνο μια στιγμή, έως ότου την διαδεχθεί και πάλιν το σκοτάδι, ή ρουτίνα, ή ίδια άδυσώπητη έναλλαγή των ημερών, ή ίδια κούρσα προς το θάνατο και την ανυπαρξία;

ΟΧΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΣΙ. Δεν μπορεί όλη αυτή η χαρά να είναι μία ουτοπία, μια χίμαιρα που αποβλέπει στη διάλυση της αχλύος που δημιουργούν μέσα μας οι ταλαιπωρίες της καθημερινότητας και οι άβεβαιότητες της ανασφάλειάς μας. Δεν μπορεί να πρόκειται για αὐταπάτη που συνεχίζεται επί αιώνες. Βέβαια ή πίστη δεν επιδέχεται έπιστημονική τεκμηρίωση. Ούτε τὰ θαύματα λογικές εξηγήσεις. Για να παραδεχθείς την Ἀνάσταση χρειάζεσαι να εγκαταλείψεις τις λογικές της έρμηνείες και να περιορισθείς στην προσωπική σου έμπειρία δηλ. στην αίσθητή ψηλάφηση ενός ιστορικού γεγονότος. Ὅλα από αυτήν ξεκινούν και όλα με αυτήν ολοκληρώνονται.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΕΝ ΠΡΟΣΑΓΕΙ «ἀποδείξεις της Ἀναστάσεως» του Χριστού. Δεν

επιδιώκει να πείσει κανένα. Καλεί τον κάθε πιστό με τὸ «ἔρχου και ἶδε» ἀποβλέπουσα στην βίωσή της αὐθεντικά, προσωπικά, ζωντανά. Τὰ υπέρλογα γεγονότα προσεγγίζονται μόνο με την πίστη. Ἄλλωστε πὸς μπορεί κανείς να μιλήσει για τὸ μυστήριο με ὄρους τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, όταν τὰ ἴδια τὰ γεγονότα σημαίνουν την υπέρβασή της, και καλούν σε ἀνακάλυψη μιᾶς ἄλλης διάστασης που εκφράζεται με ἀντιθετικούς ὄρους, ὡς λ.χ. «ἀθάτατος θέα», «ἄρρητος λόγος», «ἀμέθεκτος μετοχή», «ἀνώνυμον ὄνομα», «νοῦς ἀνόητος», «λόγος ἄρρητος», «ἐν ἀγνωσία γνώσις» ;

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΠΙΣΤΟ ΙΣΩΣ αὐτὸ να μοιάζει με αὐταπάτη. Ἀκούει μόνον λόγια, παρακολουθεί μόνον ἀκατανόητες τελετές και τις έρμηνεύει μόνον ἐπιφανειακά. Για τὸς πιστούς, ὅμως, ὅλα αὐτὰ ἀντινοβολουῦν ἐκ τῶν ἔσω ὄχι ὡς ἀπόδειξη τῆς πίστεως τῶν, ἀλλ' ὡς ἀποτέλεσμά της. Ἐτσι τὸ Πάσχα δὲν εἶναι ἓνα γεγονός που συνέβη κάποτε στὸ παρελθόν. Δὲν εἶναι ἀπλὰ ἀνάμνηση ἑνὸς συμβεβηκότος. Εἶναι ἀληθινὴ συνάντηση μέσα σὲ πνεῦμα χαρᾶς μ' αὐτὸν που οἱ καρδιές μας συνάντησαν πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρὸ και τὸν γνώρισαν ὡς ἀληθινὸ φῶς και ζωή. Αὐτὴ τὴν εὐφροσύνη τὴν ἔχουμε ὅλοι σήμερα ἀνάγκη. Για να υπερβούμε τὸ σαρκικό μας φρόνημα. Για να ξαναγίνουμε κλητοὶ Θεοῦ.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ,
ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ**

ὁ Θεοῦ ἡμεῶν ἡμεῶν

Η ΕΟΡΤΗ τοῦ Πάσχα εἶναι γιὰ τοὺς ὀρθόδοξους ὅλου τοῦ κόσμου μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ ἀνάταση θρησκευτικὴ καὶ ἀναγέννηση πνευματικὴ, μιὰ ἐξέχουσα περίσταση συνδυασμοῦ τῆς κορυφαίας γιορτῆς τοῦ ἐτήσιου ἑορτολογικοῦ κύκλου μας μὲ τὴν λαμπρότερη ἀνοιξιάτικη στιγμή τῆς φύσης. Ὁ ἑλληνικὸς λαός, εὐσεβὴς καὶ φιλέορτος, καθιέρωσε μιὰ σειρά λαϊκῶν λατρευτικῶν ἐθίμων, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα χάνονται στὸ βάθος τῶν αἰώνων, γιὰ νὰ ἐκφράσει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του πρὸς τὸν σταυρωμένο καὶ ἀναστημένο Θεάνθρωπο καὶ νὰ σηματοποιήσει τὴ χαρὰ του γιὰ τὸ ξύπνημα τῆς φύσης, πὺ τὴν ἐκλαμβάνει, παραδοσιακά, ὡς μέρος τῆς θεϊκῆς δημιουργίας, καὶ τὴν σέβεται ἀναλόγως, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν καλὴ σχέση του μαζί της περιμένει νὰ ἐξασφαλίσαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ἐορτὴ ἑορτῶν καὶ πανηγυρις πανηγύρεων τὸ

Πασχαλινὰ

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Ἄναπληρωτὴς Καθηγητῆς
τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Πάσχα, γιορτάζεται ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες μέσα στὶς ἐνορίες τους, στὴ ζεστὴ ἀτμόσφαιρα τῆς πνευματικῆς οἰκογένειας τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκόμη καὶ στὶς ἀπρόσωπες πόλεις, μὲ τὸν ὀρμαγδὸ τῶν θορύβων καὶ τῶν περισπασμῶν, τὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα καὶ τὸ Πάσχα παρατηρεῖται μιὰ ὑπέρβαση τῆς ἀνωθυμίας, μιὰ τάση ἔμπρακτης συναδέλφωσης καὶ συναλληλίας, μέσα πάντοτε ἀπὸ τὶς ἀκολουθίες καὶ τὶς λατρευτικὲς τελετὲς τῶν ἡμερῶν. Γι' αὐτὸ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία ἡ τήρηση τῆς εὐκοσμίας στοὺς ναοὺς, ἡ ἐπακριβὴς ψαλμωδία, ὁ κατασκευτικὸς στολισμὸς, ἡ ἱεροπρεπὴς τέλεση τῶν ἱερῶν δρωμένων, ὥστε στὶς ψυχὲς τῶν πιστῶν νὰ δημιουργοῦνται οἱ κατάλληλες προϋποθέσεις γιὰ τὴν πλήρη ἔνταξη στὸ πνεῦμα τῶν Ἀκολουθιῶν καὶ γιὰ τὴν ἐναρμόνιση μὲ τὰ διδάγματα τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τὰ μηνύματα τῆς ὑμνογραφίας.

Ἀποτελεῖ ἀναντίρρητη διαπίστωση τὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες εἴμαστε λαὸς βαθύτατα θρησκευόμενος καὶ βαθύτατα δεμένος μὲ τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ στὶς παραμικρὲς λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς μας. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἄλλωστε ἔπασαν –καὶ θὰ συνεχίσουν νὰ πέφτουν– στὸ

κενὸ οἱ προσπάθειες ὀρισμένων κέντρων ἐξουσίας καὶ λήψης ἀποφάσεων γιὰ νὰ ἀπομακρύνουν τὸ λαὸ μας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν φυσικὴ πνευματικὴ του ἡγεσία, τὸν ὀρθόδοξο κλῆρο. Μέσα στοὺς ναοὺς, καὶ στὰ πλαίσια τῶν ἐνοριῶν μας ζοῦμε τὶς μεγαλύτερες χαρὲς καὶ τὶς μεγαλύτερες λύπες μας, πὺ σχετίζονται μὲ καθοριστικὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μας, μὲ τοὺς τρεῖς σπουδαίους σταθμοὺς τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας, τὴν γέννηση, τὸν γάμο καὶ τὸν θάνατο. Ἐκεῖ γελάμε καὶ δακρῦζουμε, ἐκεῖ ἐπισημοποιοῦμε τὶς καθοριστικὲς ἐπιλογὲς τῆς προσωπικῆς ζωῆς μας, ἐκεῖ βιώνουμε τὴν ἔννοια τῆς κοινωνικότητας, τῆς συνύπαρξης καὶ τῆς ἀλληλοβοήθειας, σύμφωνα μὲ τὸ «ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε» (Πρὸς Γαλάτας 6,2). Ἡ ζωὴ στὴν Ἐκκλησία μᾶς κοινωνικοποιεῖ,

μᾶς ἐξανθρωπίζει καὶ μᾶς διαπαιδαγωγεῖ. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ἐμφανίζονται ἀριθμητικὰ ἐλαχιστοποιημένες οἱ περιπτώσεις βίωσης τῶν γεγονότων αὐτῶν ἐκτὸς τῶν ὀρίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ὅπως συμβαίνει λ.χ. μὲ τοὺς πολιτικούς γάμους καὶ τὶς –νεοεμφανιζόμενες πιά– πολιτικὲς κηδεῖες. Στὴ συντριπτικὴ του πλειοψηφία ὁ λαὸς μας δὲν ἀκολουθεῖ τὰ ξενόφερτα αὐτὰ ὑποδείγματα, ἐμμένοντας στὸν ἐκκλησιαστικὸ τρόπο ὑπαρξης καὶ ζωῆς, πὺ ὄχι μόνον ἀποτελεῖ τὴ ζωντανὴ παράδοσή του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκφράζει ἀπόλυτα.

Οἱ Ἀκολουθίες τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ οἱ πανηγυρικὲς λειτουργίες τῆς Διακαινησίμου, μὲ τὰ ποικίλα κατὰ τόπους ἔθιμα πὺ τὶς συνοδεύουν, εἶναι ἡ καλύτερη ἐπιβεβαίωση ὅλων αὐτῶν τῶν διαπιστώσεων. Ἡ προσκύνηση τοῦ Ἐσταυρωμένου, ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου, ὁ θρήνος γιὰ τὸ νεκρὸ Ἰησοῦ, πὺ καλύπτει μαζί ὅλους τοὺς νεκροὺς κάθε οἰκογένειας, πλουτίζοντας τὸ ἐθιμικὸ ρεπερτόριο τῆς Μ. Παρασκευῆς μὲ μιὰ σειρά νεκρικῶν λαϊκῶν ἐθίμων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγαπητικὴ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως, μὲ τὴν αἰσιοδοξία τῆς νίκης τῆς ζωῆς ἐναντι τοῦ θανάτου, ὅλα αὐτὰ γίνονται σὲ κλίμα συντροφικῆς ὁμαδικότητας, μὲ παλλαϊκὴ συμμετοχὴ καὶ μὲ εὐρύτατη κοινωνικὴ συναντίληψη. Τὰ λαϊκὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα τοῦ ὀρθόδοξου λαοῦ μας δὲν ἔχουν ἀτομικὴ –ἢ ἔστω καὶ αὐστηρῶς οἰκογενειακὴ– ὑπόσταση, ἀλλὰ ἀγκαλιάζουν ὀλόκληρη τὴν κοινότητα. Εἶναι βέβαια γνωστὸ ὅτι παλαιότερα, σὲ πολλὲς ἐλληνικὲς περιοχὲς, οἱ ἱερεῖς δὲν ἔψαλλαν τὸ «Χριστὸς

Ἐνόστη» ἂν δὲν ἔβλεπαν συγκεντρωμένους στὸ ναὸ ὅλους τοὺς ἐνορίτες τους, καὶ ὅτι ἔστελναν τοὺς ἐπιτρόπους νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς ἀργοπορημένους, μήπως καὶ δὲν ἀκούσει κάποιος «τὸν καλὸ λόγο». Αὐτὴ ἡ κοινότητα τῆς θείας λατρείας σχηματίζει μιὰ κοινότητα τοῦ πνεύματος, συνδέει δεσμούς πνευματικῆς συγγένειας καὶ δημιουργεῖ δομές πολιτισμοῦ, ποὺ ἐκδηλώνονται μέσα ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα ἔθιμα τοῦ λαοῦ.

Σὲ ὅλα αὐτὰ ἔρχεται νὰ προστεθεῖ καὶ ἡ ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ φύση, στὰ πλαίσια τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀνυπέρβλητης θείας δημιουργίας. Σὲ πολλές ἑλληνικὲς περιοχὲς συνηθίζονται οἱ πασχαλινὲς λιτανεῖες, μέσα στὴν Διακαινήσιμο Ἑβδομάδα, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ πιστοί, ἔχοντας ἐπικεφαλῆς τὸν ἱερέα, μετὰ τὴν πασχαλινὴ θεία λειτουργία, καὶ μὲ τὶς εἰκόνες στὰ χέρια περιτρέχουν ὅλη τὴν καλλιεργήσιμη ἔκταση, τὸν ζωτικὸ χῶρο κάθε οἰκισμοῦ, ἐπιζήτωντας τὴν θεία βοήθεια καὶ ἀρωγή, μὲ τὶς δεήσεις τους καὶ μὲ τὸ «Κύριε Ἐλέησον», ποὺ συνεχῶς ἐκφωνοῦν. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐξαγιαζέται συμβολικὰ ὁλόκληρη ἡ φύση, καὶ ἐξακτινώνεται ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως καὶ στὸν ὕλικό κόσμο. Δημιουργεῖται ἔτσι μιὰ ἐνότητα ἀνάμεσα στὸν ἔνθεο ἄνθρωπο καὶ στὴν περιβάλλουσα φύση, μέσα στὴν ὁποία αὐτὸς ζεῖ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία τρέφεται καὶ ζεῖ.

Ἄκόμη καὶ στὶς πλέον ὕλικές μορφές τους, τὰ πασχαλινὰ ἔθιμα ἀποκοτῶν μιὰ κοινωνικὴ διάσταση. Τὰ πασχαλινὰ τραπέζια, γιὰ παράδειγμα, συγκεντρώνουν γύρω τους ὁλόκληρη τὴν οἰκογένεια, στὴν πλέον διευρυμένη μορφή της. Οἱ παραδοσιακὲς τροφές τοῦ Πάσχα, τὰ κόκκινα ἀβγά, ἡ Λαμπροκουλούρα, τὸ ψητὸ ἀρνὶ ἢ τὸ γεμιστὸ κατσίκι, ὅλα ἔχουν τοὺς δικούς τους συμβολισμούς καὶ μιὰ πανάρχαια καταγωγή, ποὺ ἀπεικονίζεται στὶς ἀντίστοιχες λαϊκὲς παραδόσεις. Ὅπως συμβαίνει καὶ στὴν μοναστικὴ ζωὴ, τὸ ἑορταστικὸ τραπέζι οὐσιαστικὰ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς λατρευτικῆς πράξης καὶ ἐμπειρίας, ἓνα ἀκόμη τρόπο γιὰ νὰ ἐκφράσει ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος τὴν εὐγνωμοσύνη του καὶ τὴν λατρεία του γιὰ τὸν ζωοδότη καὶ δικαιοκρίτη Θεό.

Τὰ πασχαλινὰ ἔθιμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, λοιπόν, ἀποτελοῦν ἓνα πλήρες σύστημα νοοτροπιῶν καὶ πρακτικῶν, ἀντιλήψεων καὶ λατρευτικῶν συμπεριφορῶν, ποὺ ἐντάσσεται ἁρμονικὰ στὸ γενικότερο πλαίσιο τῆς παραδοσιακῆς θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ λατρευτικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ λαοῦ

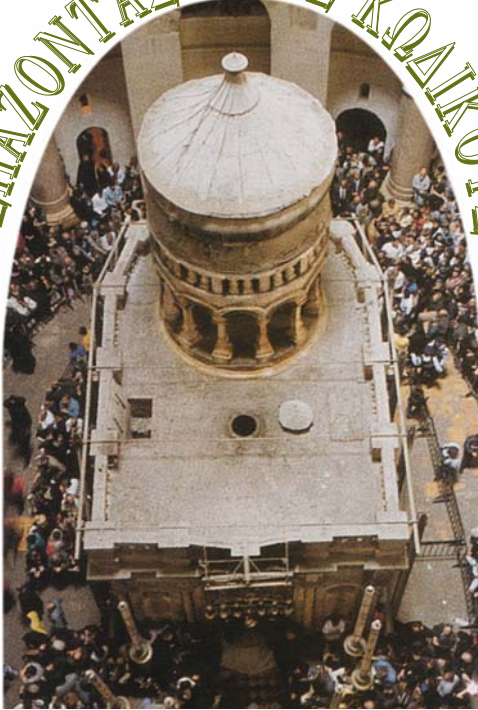
μας. Ἐνα σύστημα ποὺ βρῆκε τὴν πληρέστερη λογοτεχνικὴ ἀποτύπωσή του στὰ διηγήματα τοῦ Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη, ποὺ ἀποτελοῦν διαχρονικὰ τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα καὶ τὸ τερπνότερο ἀνάγνωσμα τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Κυρίως δὲ ἀποτελοῦν μιὰ ζωντανὴ πραγματικότητα, ποὺ περνᾷ ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ, ποὺ συνεχίζει νὰ ὑπάρχει ἐπειδὴ βιωματικὰ ἐκφράζει τὶς πίστεις καὶ τὶς προσδοκίες τοῦ λαοῦ μας, καὶ ποὺ προσδιορίζει τὴν λαϊκὴ μας θρησκευτικότητα, στὰ ὀρθόδοξα χριστιανικὰ ὄρια της.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ὅταν δοκιμάσει τὴν ἐμπειρία τῶν ἀντιστοίχων ἑορτῶν σὲ κάποια χώρα τοῦ ἐξωτερικοῦ, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοσή μας, ἰδίως στὴν Εὐρώπη ἢ τὴν Ἀμερικὴ. Ἐκεῖ ὅπου ἡ θρησκευτικὴ ἐμπειρία καὶ ἡ λατρευτικὴ πρακτικὴ ἐξατομικεύεται, καὶ ἀπουσιάζει ἡ κοινότητα τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς καὶ τὸ πάνδημο τῶν λαϊκῶν μας ἔθιμον, ἐκεῖ ὅπου ἡ προσέγγιση τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀποβῆ ἀτομικὴ ὑπόθεση, καὶ ἡ παραδοσιακὴ εὐλάβεια παίρνει τὴ μορφή μιᾶς ἀτεγκτῆς ἀτομικῆς εὐσέβειας. Μόνο στὴν ὀρθόδοξη παράδοσή μας μποροῦμε νὰ βιώσουμε τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴ ὡς σχέση προσώπων καὶ τὴν ἐπαφή μὲ τὸν Θεὸ ὡς ὑπόθεση ὅλης τῆς λατρευτικῆς ἐνοριακῆς κοινότητας, καὶ γι' αὐτὸ βλέπουμε νὰ συρρέουν στοὺς ναοὺς μας πολλοὶ ξένοι, ἑτερόδοξοι ἢ ἀλλόθρησκοι, ποὺ ἀναζητοῦν ἓνα νέο τρόπο ὑπαρξῆς, ἀντίληψης τοῦ κόσμου καὶ ἀναζήτησης τοῦ Θεοῦ.

Μὲ αὐτὰ τὰ μέσα τὸ Γένος μας κατάφερε νὰ ξεπεράσει τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ἀντιξόότητες τῆς ἱστορικῆς του πορείας στὸν χρόνο, κατάφερε νὰ διατηρήσει, ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, τὴν ταυτότητα καὶ τὴν ἰδιοπροσωπία του, καὶ νὰ ἀναδυθεῖ ἀλώβητο ἀπὸ καταστροφές καὶ ἤττες, ἀπὸ αἰχμαλωσίες καὶ ἐχθρικές κατοχές. Σήμερα, στὸν αἰῶνα τῆς ἰσοπεδωτικῆς παγκοσμιοποίησης, εἶναι ἡ ὀρθόδοξία καὶ ἡ παράδοσή μας ποὺ θὰ καταφέρουν νὰ μᾶς διατηρήσουν ἀκέρατους καὶ πνευματικὰ ἐνεργοὺς, ἀρκεῖ νὰ θελήσουμε νὰ τὶς γνωρίσουμε καὶ νὰ τὶς διατηρήσουμε ζωντανές στὴ συνείδηση καὶ στὴν καθημερινή μας ζωὴ.

Τὰ πασχαλινὰ μας ἔθιμα ἀποτελοῦν τὴν καλύτερη ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἀναλογιστοῦμε γύρω ἀπὸ τὴν σημασία τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀξιῶν καὶ γύρω ἀπὸ τὴν καθοριστικὴ τους ἐπενέργεια στὴν ἔθνικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ μας, στὴν πλέον κοινωνικὴ της διάσταση.

ΣΠΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ

Καινούριες εποχές με καινούρια δεδομένα, καινούριες απαιτήσεις και προβλήματα. Και για να αντιμετωπιστούν αυτά, ασφαλώς χρειάζονται ικανά και εξειδικευμένα πρόσωπα. Ίδιως στο χώρο της Πληροφορικής, που τίποτα σήμερα δεν είναι στα όρια του χτές. Έδώ κι αν απαιτούνται ικανότητες και εξειδικεύσεις!

Το κατεξοχήν πρόβλημα στο χώρο αυτό, ο μεγαλύτερος ποιοκέφαλός τους είναι οι «χάκερ» (hackers). Κάποιοι ταλαντούχοι κομπιουτερίστες, που, χωρίς εξουσιοδότηση, μπαίνουν σε αρχεία ξένων υπολογιστών, σπάζοντας τους κωδικούς ασφαλείας. Κι εκεί επεμβαίνουν, όπως θέλουν, δημιουργώντας έτσι ένα διάχυτο κλίμα ανασφάλειας. Και όλοι ξέρουμε, τί σημαίνει ανασφάλεια. Είναι το μεγαλύτερο φόβητρο της εποχής μας. Και μάλιστα σε χώρους που απαιτούν ευαισθησία και έχεμύθεια. Όταν ένας χάκερ σου ξετινάξει κάθε κωδικό και κάθε σύστημα ασφαλείας, είναι σαν να σε εξευτελίζει με όποιον τρόπο θέλει αυτός!... Και όσο πιο ισχυρός φάνταζες, τόσο πιο αξιολύπητος καταντάς! Και ανυπεράσπιστος! Στο έλεος του κάθε επιτήδειου χάκερ...

Ο πιο διάσημος χάκερ είναι ο Κέβιν Μίτνικ, που είχε το κωδικό όνομα «Κόντορας». Παραβίασε στο παρελθόν κάθε σύστημα ασφαλείας! Ούτε το FBI μπόρεσε να τον συγκρατήσει, ούτε οι μεγάλες εταιρείες – κολοσσοί τεχνολογίας (Nokia, Fujitsu, NEC, Motorola κ.ά.)! Και μετά από πολλές καταδιώξεις, επανειλημμένες αλλά άκαρπες καταδίκες, φυλακίσεις και πε-

ριορισμούς, τον κάλεσε επίσημα το Φεβρουάριο του 2000 η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, να αφήσει την παρανομία και να αναλάβει αυτός την... προστασία των μεγαλύτερων δικτυακών τόπων του κυβερνοχώρου (Internet) από άλλους χάκερ (!!). Και κάπως έτσι βρέθηκε πριν λίγο καιρό στην Αθήνα, καλεσμένος στο 2ο Διεθνές Συνέδριο Ασφάλειας Πληροφορικής, που διοργάνωσε η Έλληνοαμερικανική Ένωση.

Φυσικά, δεν είναι εδώ χώρος να αναφέρουμε τα ατέλειωτα κατορθώματά του: ούτε τις απόψεις του και τις επιδιώξεις του ούτε την αγωνία και τον τρόμο όλων των «μεγάλων». Άλλα δικαιολογείται, αν είμαστε «σωστοί», να παραλούμε στη σκέψη ότι κάποιος χάκερ μās παρακολουθεί; Όμως, βαρύτερο δράμα είναι να αδιαφορούμε για μια άλλη σημαντική αλήθεια, με ασύγκριτα μεγαλύτερο κόστος, ότι: Και κάποιος άλλος μās παρακολουθεί: ο πανταχού παρών Θεός. Και η πιο «συμφέρουσα» δική μας κίνηση είναι: η πρόταση συνεργασίας μαζί Του, όπως έκανε τελικά η

Άρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

Κυβέρνηση των ΗΠΑ στον Μίτνικ.

Ναί! Συνεργασία με τον Χριστό «κατά πάντα και δια πάντα». Συνεργασία μ' Αυτόν, που τις αγίες τουτες μέρες θα αποδείξει και πάλι την ικανότητά Του, να σπάξει όλους τους «κωδικούς» της χαμοζωής, συντρίβοντας ολοσχερώς και τά... πορτοπαθαυρόφυλλα του Άδη καταλύοντας το βασίλειο του Διαβόλου και δίνοντας την ελευθερία στους εκεί δεσμίους. Είναι σ' όλους γνωστή ή εικόνα του Άνασταντος Χριστού, που πατάει θριαμβευτικά πάνω στα θυρόφυλλα από τις πύλες του Άδη, ενώ γύρω είναι σκορπισμένα και σπασμένα κλειδιά, χερούλια, καρφιά, μεντεσέδες κ.λπ., και κάτω χαμηλά άλυσοδεμένος ο Διάβολος και ο Θάνατος. – Μιλᾶμε για ἀληθινή κοσμοχαλασιά! Και τὰ συνέτριψε ὁ Χριστὸς ὅλα, μετὴν πορεία Του ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ στὴν Ἀνάσταση, γιὰ ἕνα σκοπό: Νὰ μᾶς ἀνοίξει τὸ δρόμο πρὸς τὸν Παράδεισο, βγάζοντάς μας ἀπὸ τὸ σκοτάδι, τὴν ἀποκαρδίωση καὶ τὸ φόβο, στὸ Φῶς καὶ τὴν Ἐλευθερία.

Και δυο επιβεβλημένες σύντομες αποφασηνίσεις:

- α) Ἡ κάθε κίνηση τοῦ Χριστοῦ, μόνο αἰσθήματα ἀσφάλειας καὶ ἐμπιστοσύνης πρέπει νὰ προκαλεῖ στὶς καρδιές μας. Δὲν εἶναι ὁ χάκερ ποὺ θὰ μᾶς ἐκμεταλλεῖται ἢ θὰ μᾶς ἐξευτελίσει, ἀλλὰ ὁ στοργικὸς μᾶς Πατέρας, ποὺ κάνει τὰ πάντα γιὰ τὸ καλὸ μᾶς. Καὶ
- β) Εἶναι ἀσύγκριτα πιὸ σημαντικὰ τὰ ὀφέλη τῆς συνεργασίας μετὴν Χριστοῦ, ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη χοϊκὴ συνεργασία, ἀκόμη καὶ τοῦ πιὸ ἐπίδοξου χάκερ. Συνοψίζονται στὶς λέξεις: *Νόημα ζωῆς, Ἀγάπη, Σωτηρία*.

Ἐκκλησία καί ἐποποιία '40-'44 (Β')

Παναγιώτου Ἀργ. Ἀγγελοπούλου, Μ.Θ.

ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β' (1965-1985)

Ὁ ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος (κατὰ κόσμον Νικόλαος) Δεληγιαννόπουλος, μετέπειτα Μητροπολίτης Ἀργολίδος ὡς Χρυσόστομος Β' (ἐκλ. 19/χειρ. 23.11.1965 - † 4.7.1985) γεννήθηκε στὴ Ζάκυνθο τὸ 1916. Οἱ γονεῖς του ὀνομάζονταν Ἰωάννης καὶ Ἀδαμαντίνη. Κατὰ τὰ ἔτη 1934-1939 σπούδασε τὴν ἱερά ἐπιστήμη στὸ Παν/μιο Ἀθηνῶν, τὸ 1938 ἐκάρη μοναχὸς καὶ χειροτονήθηκε διάκονος ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη, τότε Ζακύνθου καὶ κατοπιν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, κυρὸν Χρυσόστομον στὴν Ἱ. Μονὴ Στροφάδων καὶ ἀγ. Διονυσίου. Διορίσθηκε ταυτοχρόνως ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μ. Ζακύνθου καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἱ. Μ. Τριφυλίας. [Γιὰ περισσότερα βλ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΒ' (1965), 637-638 καὶ ΞΒ' (1985), 521-524· ἸΩ. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ, *Ἡ Ἐκκλησία στὸν ἀγῶνα τοῦ Σαραντα*, Ἀθηναί 19822, σ. 86-87]. Μετὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Ἑλλάδος, βάσει τῆς ἀπὸ 28ης Ἀπριλίου 1940 προβλεπομένης γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, τοῦ ἀπὸ 12ης Ἰουνίου 1940 Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος, προήχθη σὲ Ἀρχιμανδρίτη καὶ εὐρέθη στὸ μέτωπο, συμβάλλοντας μὲ τὸν ἔνθεο ζήλο του στὴν προάσπιση τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τῆς Φυλῆς μας.

Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὸ προσωπικό του ἡμερολόγιο:

«Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ὥρες πορεία φθάνω στὸ Τάγμα. Κατὰ τίς 6 τὸ ἀπόγευμα ὁμίλησα εἰς τοὺς ἄνδρες. Τί ἐνθουσιασμός, Θεέ μου! Μοῦ ἐδήλωσαν ὅτι θέλουν νὰ ἐξομολογηθοῦν ὅλοι ἐξομολόγησις 200 ἀνδρῶν! Πότε; πῶς; ποῦ;

Ἔτσι, γονατιστὸς στὸ ἀντίσκηνο ἐλειτούργησα, ἐπάνω στὶς 2 βαλίτσες μου... ἐνῶ οἱ φαντᾶροι μας ὑπὸ συνεχῆ βροχὴ ἀπ' ἐξῶ, περίμεναν νὰ κοινωνήσουν... Τί συγκινητικὸ θέαμα! Μέσα στ' ἄγρια βουνὰ καὶ ὑπὸ βροχὴν, νὰ ἔρχονται οἱ στρατιῶται μας νὰ ἐνώνονται διὰ τῆς Θ.

Κοινωνίας μετὰ τοῦ Σωτῆρος των. Νά γιατί νικᾶμε!!!

Ἡ λειτουργία ὅμως αὐτὴ εἶχε τὴ θαυμαστὴ παρουσία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Δηλαδή δυὸ φορές, κατὰ τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας, ὀβίδες πυροβολικοῦ ἔγλειψαν τὴ σκηνή, ἐβυθίστηκαν στὸ χῶμα, χωρὶς νὰ ἐκραγοῦν. Ἐὰν ἔσκαζαν θὰ σκοτωνόμαστε ὅλοι!...

Κατόπιν καὶ ὑπὸ ραγδαίαν βροχὴν ἀνεχώρησα... στὸ δρόμο ἀδύνατος ἢ διάβασις ἐνὸς ποταμοῦ ἔπεσα. Ὁ ψάλτης μου ἔκανε χρέη πορθμείου, δηλαδή μὲ πῆρε στοὺς ὤμους καὶ μὲ μετέφερε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ ἄλλο... Τὸν κόπο αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἄς ἐνθυμοῦμαι ὅσο ζῶ.

Τὸ κρῦο ἦταν τόσο τσουχερό, ποῦ μᾶς χτυποῦσε στὰ νύχια τῶν χερῶν καὶ τῶν ποδιῶν τόσο κρῦο, ποῦ σὰν ἄνθρωπος ἐλύγισα καὶ πρὸς στιγμὴν εἶπα: Θεέ μου, πάρε με, δὲν ἀντέχω... Τὸ ἄλλο βράδυ φθάσαμε σὲ ἄλλον καταυλισμὸ τῆ νύχτα. Κοιμήθηκα σ' ἓνα ἀντίσκηνο βάζοντας ἐπάνω στὰ χιόνια τὸ ὑπόσαγμα τοῦ ἀλόγου μου γιὰ σκέπασμα καὶ κουβέρτα. Ἦταν λοιπὸν τέτοια ἡ κόπωση, ὥστε νὰ ξυπνήσω πρωί-πρωί μὲ τὸ ἓνα μου χέρι βυθισμένο μέσα στὸ χιόνι, χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς τὸ κίνησα ἔξω ἀπὸ τὸ ἀντίσκηνο».

Μετὰ τὴν κατάρρευση τοῦ μετώπου προσελήφθη ἀπὸ τὸν πνευματικό του πατέρα Μητροπολίτη Ἀργολίδος Ἰωάννη καὶ στὴ συνέχεια ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Χρυσόστομο Ταβλαδωράκη ὡς Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μ. Ἀργολίδος. Τὸ 1960 διορίσθηκε Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τὸ 1965 ἐξελέγη παμψηφεί Μητροπολίτης Ἀργολίδος.

Ἐκοιμήθη στὶς 4 Ἰουλίου 1985, συνεπεία καρδιακοῦ ἐπεισοδίου. Ἡ σορὸς του ἐξετέθη σὲ δημόσιο προσκύνημα στὸν Καθεδρικό Ναὸ τοῦ Ἀγ. Πέτρου Ἀργους, ἢ νεκρώσιμος Ἀκολουθία ἐψάλη στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Γεωργίου Ναυπλίου καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς ἔγινε –σύμφωνα μὲ ἐπιθυμία τοῦ ἐκλιπόντος– στὴν Ἱ. Μονὴ Ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Νέου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Δυὸ νέοι Μητροπολίτες

Συνήλθε στις 15.03.07, σέ ἑκτακτὴ Συνεδρία ἢ Ι.Σ.Ι., ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακ. κ. Χριστοδοῦλου, μὲ μόνο θέμα τὴν πλήρωση τῶν κενῶν μητροπολιτικῶν ἐδρῶν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ Μεσσηνίας. Μετὰ ἀπὸ τὴν ψηφοφορία ἀνεδείχθησαν μὲ ἐκλογή ὁ Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σταυρόπουλος, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μ. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, μὲ 62 ψήφους, ἐπὶ συνόλου 72 ψηφισάντων, Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ

ὁ Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱ. Α. Ἀθηνῶν καὶ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ 42 ψήφους, ἐπὶ συνόλου 72 ψηφισάντων, Μητροπολίτης Μεσσηνίας. Οἱ χειροτονίες τους τελέσθησαν τὸ Σάββατο 17.03.07 καὶ τὴν Κυριακὴ 18.03.07 ἀντιστοίχως, στὸν Ἱ. Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν καὶ οἱ ἐνθρονίσεις τους τὸ Σάββατο 31 Μαρτίου.

Τὰ βραβεῖα τοῦ Διαγωνισμοῦ «Γέφυρες Πολιτισμοῦ 2006»

Πραγματοποιήθηκε μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία τὴν Κυριακὴ 4 Μαρτίου 2007 στὸ Διορθόδοξο Κέντρο Ἱ. Μ. Πεντέλης ἢ Τελετὴ Ἀπονομῆς

τῶν Βραβείων καὶ Εἰδικῶν Διακρίσεων τῶν διαγωνισμῶν «Γέφυρες Πολιτισμοῦ 2006» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Διακρίθηκαν ἑκατὸν πενήντα ἔφηβοι καὶ νέοι ἀπὸ τὶς Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς κατηγορίες: Ζωγραφικὴ, Ἀφίσα, Φωτογραφία καὶ Διαφημιστικὸ Μήνυμα (slogan) μὲ γενικὸ θέμα: «Ναὶ στὴ δημιουργία. Ὁχι στὴν ἐξάρτησή». Στὴν Τελετὴ, ἐνώπιον πλήθους κόσμου, τὰ μετᾶλλια τῶν βραβευθέντων ἐπέδωσε ὁ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Στὸ πλαίσιο τῆς Τελετῆς Βράβευσης ἔγινε παρουσίαση τοῦ Λευκώματος «Γέφυρες Πολιτισμοῦ 2006», τὸ ὁποῖο ἐκδόθηκε μὲ φωτογραφικὸ ὑλικὸ τῶν ἐκδηλώσεων καὶ τῶν διαγωνισμῶν. Τὸ μουσικὸ σύνολο Ἱ.Ν. Παναγίας Βλαχερνῶν Ἱ.Μ. Ἀττικῆς ἐρμήνευσε τὸ τραγούδι «Γιατί ἐξάρτηση;» σὲ στίχους καὶ μουσικὴ τοῦ π. Χρήστου Κατσούλη, τὸ ὁποῖο συντέθηκε εἰδικὰ γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις. Τὴν ὀργάνωση τῶν

ἐκδηλώσεων εἶχε ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων.

Πνευματικὴ ἐκδήλωση στὴν Ἱ. Μ. Ζιχνῶν

Τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως Ἰ τῶν Νηστειῶν καὶ στὰ πλαίσια τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῆς Ἱ. Μ. Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου στὸν Κατασκευτικὸ Ἐσπερινὸ ποὺ τελέσθηκε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἁγίου Δημητρίου Νευροκοπίου μίλησε μὲ θέμα: «*Ἡ Θεολογία τοῦ Σταυροῦ*» ἀποδεχόμενος τὴν πρόσκληση τοῦ Σεβ. κ. Ἱεροθέου ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόφιλος Λεμοντζῆς, κληρικὸς τῆς Ἱ. Μ. Βερροίας, Καμπαρίας καὶ Ναούσης. Ὁ ὁμιλητὴς παρουσίασε ἐμπεριστατωμένα καὶ μὲ θεολογικὴ ἀκρίβεια βασιζόμενος στὴν

Πατερικὴ Διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ ἐπίκαιρο θέμα (λόγω τῆς ἐορτῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως) καὶ μετέδωσε στοὺς πιστοὺς μας τὸ ἀκριβὲς μῆνυμα ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν Ζωοποιὸ Χάρη τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Στὸ τέλος τοῦ Κατασκευτικοῦ Ἐσπερινοῦ ὁ Σεβ. κ. Ἱεροθέος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν πατέρα Θεόφιλο γιὰ τὴν παρουσία του στὴν Ἱ. Μητρόπολη, καθὼς καὶ γιὰ τὸν πνευματικὸ λόγο ποὺ προσέφερε, εὐχήθηκε στὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ δύναμη γιὰ τὸ ὑπόλοιπο τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

Ἐκδηλώσεις στὴν Ἱ.Μ. Καστορίας

Στὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Νεκταρίου Ἄργους Ὁρεστικῶν ἔγινε στὶς 03.02.07 ἡ ὑποδοχὴ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγ. Παρθενίου καὶ ἀκολούθησε Μ. Ἀρχιερατικὸς Πανηγυρικὸς Ἐσπερινὸς ἀφιερωμένος στοὺς καρκινοπαθεῖς ἀσθενεῖς ἀδελφούς μας. Τὴν ἐπομένη

στὸν ἴδιον Ἱερὸ Ναὸ τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία, στὴν ὁποία λειτούργησε ὁ Σεβ. Καστορίας κ. Σεραφεῖμ. Στὴ συνέχεια δόθηκαν τιμητικὲς διακρίσεις ἀπὸ τὸν Σεβ. σὲ ἕξι πολύτεκνες μητέρες γιὰ τὶς συνεχεῖς καὶ ἀγόγγυστες προσπάθειες ποὺ κατα-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

βάλλουν για μία χριστιανική οικογένεια. Στις 6.02.07 στην Ί. Μ. Μαυριωτίσσης τελέσθηκε Ί. Ἀγρυπνία ἀφιερωμένη στους πάσχοντες ἀδελφούς μας ἀπὸ τὴ νόσο τοῦ καρκίνου, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Καστορίας. Κατόπιν τελέσθηκε Ἱερὸν Μνημόσυνο στὴ μνήμη τῶν κεκοιμένων ἀπὸ τὴν ἐπάρτη νόσο. Τὴν Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἡ Ί. Μ. Καστορίας τίμησε τοὺς Ταχυδρομικοὺς Ὑπαλλήλους τοῦ Νομοῦ. Στὸν Ί. Ν. Ἀγ. Νεκταρίου Ἄργους Ὁρεστικοῦ τελέ-

σθηκε Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία καὶ στὴ συνέχεια παρατέθηκε δεξίωση πρὸς τιμὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ν. Καστορίας. Τέλος στις 16.02.07 στὸν Ί. Ν. Ἀγ. Νικάνορος Καστορίας τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Καστορίας. Ἐπακολούθησε ἀρτοκλασία, παρόντων ὄλων τῶν μελῶν τῶν Ε. Φ. Τ. τῆς Ί. Μ. Καστορίας, προστάτις τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Ἀγ. Φιλοθέη.

Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα στὴν Ί.Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

«Τὰ Ὀρησκευτικὰ στὸ σύγχρονο σχολεῖο: Ἀπέναντι στὶς προκλήσεις τῶν καιρῶν» ἦταν τὸ κεντρικὸ θέμα τῆς καθιερωμένης πλέον Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας ποὺ διοργάνωσε καὶ φέτος ἡ Ί.Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφερειακὴ Διεύθυνση Α/βάθμιας καὶ Β/βάθ-

μιας Ἐκπαίδευσης Δυτικῆς Θεσσαλονίκης, γιὰ τοὺς Θεολόγους Καθηγητὲς τῶν γυμνασίων καὶ λυκείων τῆς μητροπολιτικῆς τῆς περιφέρειας. Εἰσηγητὲς στὴν ἡμερίδα, τὴν ἑναρξὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ὁποίας κήρυξε ὁ Σεβ. κ. Βαρνάβας, ἦταν ὁ κ. Στ. Γιαγκάζογλου, Δρ Θεολογίας – Σύμβουλος τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, μὲ θέμα: «Τὸ μάθημα τῶν Ὀρησκευτικῶν στὴ δημόσια ἐκπαίδευση: Σκοποί, περιεχόμενο, φυσιολογία, νέα βιβλία, διαθεματικὴ προσέγγιση, εὐρωπαϊκὴ προοπτικὴ» καὶ ὁ κ. Κ. Παπαδάκης, Δρ Θεολογίας – Καθηγητὴς τοῦ Διαπολιτισμικοῦ Λυκείου Εὐόσμου, μὲ θέμα: «Μήπως διαπαιδαγωγοῦμε μελλοντικούς ἀθέους;». Παρέστησαν πολλοὶ ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς Ἐκπαίδευσης, τῶν τοπικῶν ἀρχῶν κ.ἄ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ἀρχιμανδρίτης ἀναγορεύθηκε διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς

Στις 06.03.07 στὸ χῶρο τοῦ Γ. Π. Νοσοκομείου Ἀλεξανδρουπόλεως παρουσία τοῦ Πρυτάνεως καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς πραγματοποιήθηκε ἡ τελετὴ ἀναγορεύσεως σὲ Διδάκτορα τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀρχιμ. κ. Εἰρηναίου Λαφτοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξεπόνησε τὴν διδακτορικὴ του διατριβὴ μὲ τίτλο «Ἡ συμβολὴ τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν ἀσκηση τῆς ἱατρικῆς πράξης καὶ τὴν ἱατρικὴ ἐκπαίδευση» στὸ τμῆμα Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς, μὲ ἐπιβλέποντα τὸν Καθηγητὴ τῆς Ἀνατομίας κ. Θ. Δημητρίου. Ἡ Διδακτορικὴ διατριβὴ παρουσιάστηκε

ἐνώπιον ἑπταμελοῦς ἐπιτροπῆς τὴν 23.02.07 καὶ βαθμολογήθηκε μὲ «Ἄριστα».

Τιμὴ σὲ ὑπέργηρη χορηγὸ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ Ἀγ. Χαραλάμπους, πολιούχου Κέας, ὁ Σεβ. Σύρου κ. Δωρό-

θεος μετέβη στὸ νησί, προέστη σὲ πολλὰ Ἱ. Ἀκολουθίες καὶ ἐπισκέφθηκε τὰ σχολεῖα ὄλων τῶν βαθμίδων. Στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο Κ. Μεριᾶς οἱ μαθητὲς τοῦ προσέφεραν συμβολικὰ μιὰ ρίζα ἐλιάς. Χαρακτηριστικὰ στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἀγ. Χαραλάμπους στὴν Κέα εἶναι ἡ ἀπονομὴ τοῦ μεταλλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως στὴν κ. Ἀλεξάνδρα Πορίχη, κάτοικο τοῦ νησιοῦ, εὐσεβέστατη γερόντισσα 98 ἐτῶν, γιὰ τὶς πολὺτιμες προσφορὲς καὶ χορηγίες τῆς πρὸς ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Κέας καὶ ἡ προσφορὰ μετὰ τὴ Λιτανεῖα ἀπὸ τὸν κ. Δωρόθεο στὰ παιδιὰ τῆς νεοσύστατης Δημοτικῆς Φιλαρμονικῆς ἐνὸς εὐφωνίου, κατὰ παράκληση τοῦ Δημάρχου Κέας.

Ἡ ἑορτὴ τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων

Σὲ κλίμα ἔντονης πνευματικότητας ἡ Ἱ. Μ. Φθιώτιδος ἑόρτασε τὸν πάντιμο χορὸ τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων. Οἱ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις ἀρχισαν μὲ τὴν κατάθεση τῶν ἱ. Λειψάνων τοῦ Ὁσ. Δαβίδ, τοῦ Ὁσ. Σεραφεῖμ, τοῦ Ὁσ.

Ἀγάθωνος καὶ τοῦ Ἀγ. Νεκταρίου στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ στις 16.03.07. Στὴν Ἀκολουθία τῆς Δ' Στάσεως τῶν Χαιρετισμῶν χοροστάτησε ὁ Σεβ. κ. Νικόλαος καὶ ἀκολούθησε ὁλονύκτιος Ἀγρυπνία, τὴν ὁποία ἐτέλε-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

σε ο Ήγούμενος τῆς Ἱ. Μ. Ἀγ. Νικολάου Δίβρης Ἀρχιμ. Ἀρσένιος Κατερέλος καὶ ἔψαλαν φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ.. Τὸ Σάββατο τὸ πρωὶ τελέσθηκε Θ. Λειτουργία καὶ στὴ συνέχεια ἐψάλη ἡ Παράκληση τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων. Τὸ ἀπόγευμα τελέσθηκε Μ. Πανηγυρικὸς Ἑσπερινὸς χοροστατοῦντος

τοῦ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν Σεβ. Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου καὶ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη. Οἱ ἐκδηλώσεις κορυφώθηκαν τὴν Κυριακὴ 18 Μαρτίου μὲ τὴν τέλεση Πολυαρχιερατικῆς Θ. Λειτουργίας στὴν ὁποία ἔλαβαν μέρος ὅλοι οἱ προαναφερθέντες Σεβ. Μητροπολίτες παρόντων τῶν Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τῆς περιφέρειας. Μετὰ τῆ Θ. Λειτουργία οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ συνοδοὶ τους μετέβησαν στὴν Ὑπάτη καὶ παρέστησαν στὰ ἐγκαίρια τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου καὶ στὴ συνέχεια ἐπισκέφθηκαν τὴν Ἱ. Μ. Ἀγάθωνος. Ἡ ἑορτὴ τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων ἔκλεισε τὸ βράδυ μὲ τὸν Κατανυκτικὸ Ἑσπερινό, στὸν ὁποῖο χοροστάτησε ὁ Σεβ. κ. Νικόλαος καὶ μίλησε ὁ Ἀρχιμ. Ἀχιλλίος Τσοῦτσουρας, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

Σύναξη ἀναγνώστων ὑποψηφίων Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος

Τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως 11.02.07, ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, προσκάλεσε σὲ Σύναξη τοὺς Ἀναγνώστες καὶ Ὑποψηφίους Κληρικοὺς τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος ἀπὸ ὅλη τὴν ἐπαρχία. Κατὰ τὴν Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία, ἡ ὁποία τελέσθηκε ἀπὸ τὸν κ. Χρυσόστομο στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Χαλκίδος, μὲ τὴν συμμετοχὴ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, διακόνησαν οἱ Ὑποψήφιοι Κληρικοί, εἴτε στὸ Ἱ. Βῆμα, εἴτε βοηθώντας τοὺς δύο Χοροὺς τῶν Ἱεροψαλτῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θ. Λειτουργίας, ἀναγνώσθηκε ἡ σχετικὴ Ἐγκύκλιος τῆς Ἱ. Συνόδου περὶ τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων καὶ πρὶν τὴν Ἀπόλυση ὁ Σεβ. παρακάλεσε τοὺς πολλοὺς πιστοὺς ποὺ συμμετείχαν στὴ Θ. Λειτουργία νὰ μὴν ξεχνοῦν στὴν προσευχὴ τοὺς Κληρικοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ὑποψηφίους Κληρικοὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Κατόπιν τὰ παιδιὰ ἔλαβαν πρόγευμα, τὸ ὁποῖο παρέθεσε ἡ Ἑνορία τοῦ Ἀγ. Νικολάου, μὲ φροντίδα τοῦ Προϊσταμένου τῆς π. Ἡλία Ἀγιαννίτη,

σὲ κατάστημα τῆς Παραλίας Χαλκίδος. Στὴ συνέχεια ὁ Σεβ. παρέθεσε γεῦμα στοὺς Ἀναγνώστες, στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Χαλκίδος, τὸ ὁποῖο, μὲ τὴν εὐθύνη τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἑνορίας π. Αἰμ. Χρήστου, προετοίμασαν οἱ λαϊκοὶ συνεργάτες –κύριοι καὶ κυρίες– τῆς Ἑνορίας, μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου διένειμε στὰ παιδιὰ ἀναμνηστικὲς εὐλογίες.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Πορίσματα διημερίδος περί τῆς ιερατικῆς οἰκογένειας

- 1) Ἡ παράδοση τῆς ἑγγαμῆς ἱερωσύνης ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητη εὐλογία τὴν ὅποια μᾶς κληροδότησαν οἱ Πατέρες μας. Ἐπιτρέπει τὴν ἰσορροπία μεταξύ «οὐρανοῦ καὶ γῆς» καὶ τὴν ἀρμονικὴ συνεργασία τῆς φύσεως μετὰ τὴν Χάρη. Ἐξασφαλίζει τὴν ὀρθὴ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας σὲ θεανθρώπινη βάση. Ἐνισχύει τὸ πνευματικὸ νόημα τοῦ γάμου ἐν γένει.
- 2) Ἡ ποιότητα τῆς συζυγίας τοῦ κληρικοῦ κατέχει κεντρικὴ θέση στὴν ὅλη διακονία του. Ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἐὰν ὁ κληρικός θὰ εἶναι χαρούμενος ἄνθρωπος καὶ ἀποτελεσματικὸς ποιμένας. Ἔτσι ἡ ὀρθὴ ἐπιλογή συζύγου καθίσταται ὄρος ἀναντικατάστατος γιὰ μιὰ ἐπιτυχή ἱερωσύνη. Χρειάζεται νὰ λειτουργοῦν ὁμαλὰ τὰ κατὰ φύσιν προκειμένου νὰ ὑπηρετηθοῦν ὀρθὰ τὰ ὑπὲρ φύσιν. Ἐπὶ πλέον ἀπαιτεῖται διαρκὴς ἐπιμέλεια τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ καὶ ἐμβάθυνση τῆς ἀγάπης.
- 3) Τὰ παιδιὰ τοῦ κληρικοῦ μεγαλώνουν μέσα σὲ μιὰ ἰδιόμορφη οἰκογένεια, ὅπου ἀπαιτεῖται ἰσορροπία ἰδιωτικότητος καὶ κοινωνικότητος. Ἡ ἐπιτυχημένη ἄσκηση τῆς ἱερωσύνης μεταξύ πατέρα καὶ παιδιῶν. Ἡ προσεκτικὴ καὶ μετὰ διακρίση ἀγωγή, σὲ κλίμα σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητός τους καὶ ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας, θὰ μετατρέψει τὴν ἰδιόμορφία τῶν παιδιῶν σὲ πλεονέκτημα καὶ ὄχι σὲ μειονέκτημα. Στὴν φυσιολογικὴ ἀνάπτυξή τους θὰ συντελέσει ἡ ἐν χαρᾷ βίωση καὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν κληρικὸ καὶ τὴν σύζυγό του.
- 4) Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μέριμνα τοῦ ἴδιου τοῦ ἱερατικοῦ ζεύγους, πρόσθετη ποιμαντικὴ φροντίδα περὶ αὐτοῦ ἀπαιτεῖται. Φρόνημα ὑπεροψίας τοῦ ἀγάμου κληρικοῦ ἔναντι τοῦ ἐγγάμου ἀποτελεῖ ἔκπτωση ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση, ὁ ἐπίσκοπος, ὁ πνευματικὸς, καὶ ἡ ἐνορία, χρειάζεται

νὰ ἀγκαλιάσουν μετὰ στοργὴ τὴν ἱερατικὴ οἰκογένεια καὶ νὰ προσφέρουν τὶς προϋποθέσεις ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἄριστη κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνάπτυξή της. Ὁ κόπος ποὺ θὰ καταβληθεῖ ἐν προκειμένῳ γιὰ νὰ ἐκπληρώσει τὴν διπλὴ τῆς ἀποστολή, θὰ ἀποδώσει στὸ σύνολο ἐκκλησιαστικὸ σῶμα ἐν καιρῷ.

- 5) Ἐνδεικτικὰ σημεῖα φροντίδας πρὸς τὴν ἱερατικὴ οἰκογένεια θὰ ἦταν: ἡ καλλιέργεια ὀρθῆς Θεολογίας περὶ γάμου καὶ ἱερωσύνης, ἡ ἐπιμελημένη ποιμαντικὴ ἐργασία μετὰ τοὺς ὑποψηφίους καθὼς καὶ μετὰ τὶς πιστὲς νέες γυναῖκες, ἡ ἰδιαίτερη προσοχὴ κατὰ τὴν ἐπι-

Τὴν 1η καὶ 2α Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο στὴν Ἱ. Μ. Πεντέλης Διημερίδα μετὰ θέμα «Ἱερατικὴ Οἰκογένεια». Σὲ παλαιότερο τεῦχος δημοσιεύθηκε ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Κων. Μπλάθρα στὴν Διημερίδα, ὡς τέκνου ἱερατικῆς οἰκογενείας. Στὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύουμε τὰ σχετικὰ Πορίσματα.

λογὴ καὶ χειροτονία, ἡ ἀνακάλυψη ὑγιῶν ζευγῶν πιστῶν χριστιανῶν πρὸς καλλιέργεια ἱερατικῆς κλίσεως, ἡ μεσολάβηση ἐπαρκοῦς χρόνου μεταξύ γάμου καὶ χειροτονίας, ἡ ἀνάθεση στὸν κληρικὸ λελογισμένων καθηκόντων τὰ ὅποια θὰ συμβαδίζουν μετὰ τὴν φάση ζωῆς τῆς οἰκογενείας καὶ δὲν θὰ δυσχεραίνουν τὴν ἀνάπτυξή της, ἡ καλλιέργεια προσωπικῆς ἐπαφῆς τοῦ ἐπισκόπου μετὰ τὰ μέλη τῆς ἱερατικῆς οἰκογενείας, ἡ δημιουργία εὐκαιριῶν συναναστροφῆς καὶ συμπροβληματισμοῦ τῶν ἱερατικῶν οἰκογενειῶν, ἡ ἀποφυγὴ σκανδαλισμοῦ τῆς ἱερατικῆς οἰκογενείας, ἡ δημιουργία δομῶν καὶ τρόπων προσφορᾶς βοήθειας σὲ ἱερατικὴς οἰκογένειες ποὺ βρίσκονται σὲ κρίση κ.π.ἄ.

Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος
καὶ Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

Η ἀλλοίωση τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος καὶ ἡ ἔκπτωση ἀπὸ τὴν «ἐν Χριστῷ» ζωὴ φανερώνεται καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο πὺ οἱ πιστοὶ ἐορτάζουν καὶ συμμετέχουν στὶς ἐορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας.

Οἱ ἐορτὲς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος μετατρέπονται ἐνίοτε εἴτε σὲ ἐκδηλώσεις νοσηρῆς θρησκευτικότητος εἴτε σὲ ἐμποροπανηγύρεις εἴτε σὲ εὐκαιρίες ἀναπαύσεως ἀπὸ τὸν κόπο τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν καὶ ἐκδρομῶν ἀναψυχῆς, ἰδιαιτέρως μάλιστα γιὰ τοὺς κατοίκους τῶν ἀστικῶν περιοχῶν.

Γιὰ τὴν πνευματικὴ θωράκιση τῶν πιστῶν, γιὰ τὴν προστασία τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς

Ἡ θεώρησις τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν ἅγ. Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο

καὶ τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ ἀλλοτριωτικὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου καὶ γιὰ τὸν τρόπο συμμετοχῆς τῶν πιστῶν σ' αὐτὲς ἐρρανόστημεν ὅσα ὁ φωτισμένος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἅγιος πατέρας μας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐδίδαξε στὶς κατηχητικὲς καὶ ἐρμηνευτικὲς ὁμιλίαις του.

α. Ὁ ἅγιος πατέρας μας ἀναφέρων τὶς καθιερωμένες ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία στὴν ἐποχὴ τοῦ Δεσποτικῆς ἐορτῆς διατυπώνει τὴν γνώμη, ὅτι ὁ πιστὸς μπορεῖ πάντοτε νὰ ἐορτάζει τοὺς σταθμοὺς τῆς ἐπιγείου ζωῆς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἐπιφάνεια, Πάσχα, Πεντηκοστή) καὶ ὄχι μόνον κατὰ τὴν συγκεκριμένη ἡμερομηνία τῆς ἐορτῆς.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἀποψη ἡ ἐορτὴ ἐξέρχεται τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χώρου καὶ λαμβάνει οἰκουμενικὸ καὶ αἰώνιο χαρακτῆρα. Ἐορτάζομε νῦν καὶ αἰεὶ τὸ μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ.

Αὐτὸ τὸν χαρακτῆρα τονίζει ἀκόμη περισσότερο ἡ ἀποψη τοῦ ἁγίου πατέρα μας, ὅτι γιὰ τὸν χριστιανὸ τὴν ἐορτὴ δὲν προσδιορίζει ὁ χρόνος, ἀλλὰ ἡ ἀγαθὴ συνείδηση τοῦ πιστοῦ καὶ ὅτι ὁ χριστιανὸς ἐὰν ἔχει ἀγαθὴ συνείδηση, τότε ἐπιτρέπεται νὰ ἐορτάζει καθημερινῶς.

«Ἄει γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ἐορτὴ. Ἐορτὴ πρώτη τὰ Ἐπιφάνεια. Πάσας τὰς ἡμέρας τὰ Ἐπιφάνεια δυνατὸν τελεῖν. Ἄει δυνάμεθα Πάσχα ἐπιτελεῖν. Καὶ δυνάμεθα αἰεὶ Πεντηκοστὴν ἐπιτελεῖν. Ἐπειδὴ ἐορτὴν οὐ καιρὸς ποιεῖ, ἀλλὰ συνειδὸς καθαρὸν. Ὁ δὲ συνειδὸς ἔχων ἀγαθὸν καὶ πράξεις τοιαύτας αἰεὶ ἐορτάζειν δύναται» (Ὁμιλία Β' «εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν», Ε.Π.Ε. 36, σελ. 294-298).

Δηλαδή: Γιὰ μᾶς πάντοτε εἶναι ἐορτὴ. Ἡ πρώτη ἐορτὴ μας εἶναι τὰ Ἐπιφάνεια. Καὶ μποροῦμε νὰ ἐορτάζουμε ὅλες τὶς ἡμέρες τὰ Ἐπιφάνεια... Πάντοτε μποροῦμε νὰ ἐορτάζουμε τὸ Πάσχα. Πάντοτε μποροῦμε νὰ ἐορτάζουμε τὴν Πεντηκοστή. Διότι ὁ καιρὸς δὲν κάνει τὴν ἐορτὴ, ἀλλὰ ἡ καθαρὴ συνείδηση. Κι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει καθαρὴ συνείδηση καὶ κάνει ἀγαθὲς πράξεις μπορεῖ νὰ ἐορτάζει πάντοτε.

β. Μὲ μία ἄλλη ρηξικέλευθη ἀποψη τοῦ ὁ ἅγιος πατέρας μας διασπᾷ τὴν γεῶδη καὶ ἀνθρωπάρεσκη ἀντίληψη, ὅτι τὸ μέγεθος τῆς ἐορτῆς φαίνεται ἀπὸ τὴν προσέλευση τοῦ πλήθους τῶν ἀνθρώπων. Γιὰ τὸν ἀληθινὸ ποιμένα προέχει «ἡ ἀρετὴ τῶν συλλεγομένων». Ἡ ἀρετὴ τῶν συμμετεχόντων μεταβάλλει τὴν συνάθροιση σὲ πανήγυρη «πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς» (πρὸς Ἑβραίους ιβ' 23). Τὸ «ἀγαθὸν συνειδὸς» τῶν προσερχομένων μετατρέπεται κάθε συνάθροιση πιστῶν σὲ ἐορτὴ καὶ πανήγυρη τῶν σωζομένων.

«Πᾶσα γὰρ σύνοδος ἐορτὴ. Τὰς γὰρ ἐορτὰς οὐ τὸ πλῆθος, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ τῶν συλλεγομένων ποιεῖν εἴωθεν. Ἐορτὴ γὰρ μεγίστη, συνειδὸς ἀγαθόν» (Ὁμιλία Ε' «Περὶ Ἄννης» Ε.Π.Ε. 8Α 114-116).

Δηλαδή: Διότι κάθε συνάθροιση εἶναι ἐορτὴ. ... Γιατὶ τὶς ἐορτὲς δὲν τὶς κάνει συνήθως τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἡ ἀρετὴ τῶν συγκεντρωθέντων. ... Διότι ἡ πὺ μεγάλη ἐορτὴ εἶναι ἡ ἀγαθὴ συνείδηση.

γ. Μὲ μία φράση τοῦ ὁ θεοφόρος διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης προσδιορίζει μὲ σαφήνεια τὴν αἰτία τῆς ἐορτῆς. Ὁ πιστὸς ἐορτάζει γιὰ τὴν ὑπερβολὴ τῶν ἀγαθῶν πὺ τοῦ ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν φιλάνθρωπο ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα. Ἔτσι ἡ ἐορτὴ δὲν εἶναι καιρικὴ καὶ περιοδική, ἀλλὰ συνεχῆ· δὲν εἶναι ἐγκόσμια καὶ κυμαινόμενη, ἀλλὰ αἰώνια, ἀδιάκοπη καὶ ἀδιάπτωτη. Ὁ χριστιανὸς πάντοτε χαίρεται καὶ ἐορτάζει γιὰ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐχάρισε ὁ Θεός. Χαίρεται

γιατί με την πνευματική αναγέννησή του έγκαιρα τέστησε την βασιλεία του Θεού εντός του, της οποίας το πλήρωμα θα βιώσει στην αιωνιότητα. Τα πνευματικά αγαθά που του έδωρήθησαν από τον Θεό Πατέρα είναι η άφεση των αμαρτιών, η υιοθεσία, ή πνευματική αποκατάσταση, ή δωρεά του αγίου Πνεύματος, ή αναγέννηση, ή ανάσταση και ή «έν Χριστώ ζωή».

«Πᾶς ὁ χρόνος ἐορτῆς ἐστὶ καιρὸς τοῖς Χριστιανοῖς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν δοθέντων ἀγαθῶν». (Ὁμιλία ΙΕ' «εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους» Ε.Π.Ε. 18, σελ. 418-420).

Δηλαδή: Ὅλος ὁ χρόνος εἶναι καιρὸς ἐορτῆς γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς λόγῳ τῆς ἀφθονίας τῶν ἀγαθῶν που τοὺς ἐδόθησαν.

δ. Γιὰ τὸν ἅγιο πατέρα μας, ὡς ἀληθινὴ ἐορτὴ θεωρεῖται αὐτὴ που συντελεῖ στὴν σωτηρία τῶν ψυχῶν καὶ στὴν ὁποία ἐπικρατεῖ εἰρήνη, ὁμόνοια μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι προφανές ὅτι

«Εἰκόνων Τέχνη 2007»

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, ἀνακοινώνει ὅτι διοργανώνει Ἐκθεση Ἀγιογραφίας καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, μετὰ τὸν τίτλο: «Εἰκόνων Τέχνη 2007», ἡ ὁποία θὰ γίνεῖ ἀπὸ 3 ἕως 16 Σεπτεμβρίου 2007 στὴν Ἀθήνα καὶ στίς αἰθουσες 6 καὶ 7 τοῦ Μουσείου Μπενάκη στὴν ὁδὸ Πειραιῶς.

Θέμα τῆς ἐκθέσεως θὰ εἶναι ἡ «Ἐσχατολογία» καὶ οἱ Καλλιτέχνες πρέπει νὰ ἐμπνευστοῦν ἀπὸ τὴν Παλαιὰ καὶ τὴν Καινὴ Διαθήκη, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν εἰκονογραφικὴ ἐκκλησιαστικὴ παράδοση.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ ὑποβάλουν ἕως 3 ἔργα τους γιὰ ἐκθεση, στὸ Γραφεῖο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν (ὁδὸς Ἰωάννου Γενναδίου 14 καὶ Ἰασίου 1), ὡς τὶς 15 Μαΐου 2007. Τὰ ἔργα αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχουν ὡς μέγιστο πλάτος τὸ 1 μέτρο καὶ νὰ συνοδεύονται ἀπὸ φωτογραφία σὲ ψηφιακὴ μορφή. Ἡ ἀξιολόγησή τους θὰ γίνεῖ ἀπὸ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ.

Τὰ ἐγκαίνια θὰ πραγματοποιηθοῦν τὴ Δευτέρα 3 Σεπτεμβρίου 2007 καὶ ὥρα 7.00 μ.μ., ἀπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο.

Περισσότερες πληροφορίες μπορεῖτε νὰ βρεῖτε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας (www.ecclesia.gr) ἢ νὰ ἐπικοινωνηθεῖτε μετὰ τὴν Γραμματεία τῆς Ἐπιτροπῆς, (τηλ. 210.72.72.212-213).

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

αὐτὰ τὰ γνωρίσματα ὀφείλει νὰ ἔχει ὁ ἐορτασμός τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐορτῶν.

«Αὕτη γὰρ ἀληθὴς ἐορτὴ, ἐνθα ψυχῶν σωτηρία, ἐνθα εἰρήνη καὶ ὁμόνοια» (Ὁμιλία Α' «εἰς τὴν Γένεσιν» Ε.Π.Ε. 2, σελ. 12).

Δηλαδή: Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἐορτὴ, ὅπου ὑπάρχει ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν, ὅπου ὑπάρχει εἰρήνη καὶ ὁμόνοια.

«Ἐορτὴ ἀγαθῶν ἔργων ἐστὶν ἐπίδειξις, καὶ ψυχῆς εὐλάβεια, καὶ πολιτείας ἀκρίβεια· κἂν ταῦτα ἔχῃς διαπαντὸς ἐορτάζειν δυνήσῃ καὶ διαπαντὸς προσιέναι». (Ὁμιλία ΚΗ' «εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους» Ε.Π.Ε. 18Α, σελ. 214).

Δηλαδή: Ἐορτὴ εἶναι ἐπίδειξις ἔργων ἀγαθῶν καὶ εὐλάβεια ψυχῆς καὶ ἀκρίβεια στὸν ὀρθὸ τρόπο ζωῆς· καὶ ἂν ἔχῃς αὐτὰ, θὰ μπορεῖς νὰ ἐορτάζεις συνεχῶς καὶ διαρκῶς νὰ προσέρχεσαι.

«Τὸν χριστιανὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου τὴν αὐτῶν πρέπουσαν ἐορτὴν ἄγειν. Ἄν τοίνυν καθαρὸν ἔχῃς τὸ συνειδός, ἐορτὴν ἔχεις διαπαντός. Ταύτην τὴν ἐορτὴν καὶ πλούσιος καὶ πένης ἄγειν δυνήσεται ὁμοίως. Ἐνταῦθα χρεῖα ἀρετῆς μόνης». (Λόγος «ταῖς Καλάνδαις» Ε.Π.Ε. 31, σελ. 472-474).

Δηλαδή: Ὁ χριστιανός, λοιπόν, ὅλη του τὴν ζωὴ πρέπει νὰ ζεῖ μετὰ τὴν πρέπουσα ἐορτὴ. Ἄν ἔχῃς, λοιπόν, καθαρὴ τὴν συνείδηση, ἔχεις διαρκῶς ἐορτὴ. Αὐτὴ τὴν ἐορτὴ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς μπορεῖ νὰ τὴν ἐορτάσει μετὰ τὸν ἴδιον τρόπο. Ἐδῶ χρειάζεται ἀρετὴ μόνο.

ε. Οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ προφυλάσσονται, ὥστε νὰ μὴ ἀμαρτάνουν ὅταν ἐορτάζουν τὶς ἐορτές τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν συνάδει μετὰ τὸ ἦθος, τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἡ διάπραξη ἀμαρτημάτων, ὅταν μάλιστα μετὰ τὴν ἐορτὴ ἐπιδιώκουμε νὰ ἐξαλείψουμε τὰ ὑπάρχοντα ἀμαρτήματα.

«Ἐορτὴ γὰρ διὰ τοῦτο γίνεται, οὐχ ἵνα ἀσχημονῶμεν, οὐχ ἵνα ἀμαρτήματα συνάγωμεν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ ὄντα ἀναιρῶμεν». (Ὁμιλία ΚΖ' «εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ε.Π.Ε. 18Α, σελ. 208).

Δηλαδή: Διότι ἡ ἐορτὴ γιὰ τοῦτο γίνεται, ὄχι γιὰ νὰ ἀσχημονοῦμε, ὄχι διὰ νὰ συσσωρεύουμε ἀμαρτήματα, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξαλείψουμε καὶ τὰ ὑπάρχοντα.

Οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ μεγάλου ποιμενάρχου καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου τότε καὶ σήμερα εἶναι εὐστοχες καὶ ἐπίκαιρες γιὰ νὰ μᾶς προφυλάξουν ἀπὸ τὶς ἐπικίνδυνες καὶ ἀλλοτριωτικὲς παρεκτροπές ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς.

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,

Ὁμιλία εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*

Ἐπιμέλεια καὶ
ἐρμηνεία κειμένου,
Γεωργία Κουνάβη,
Θεολόγος

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί. Χαίρετε γιατί ὁ Χριστὸς μας ἀνέστη ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ἄς ἐορτάσουμε, λοιπόν, αὐτὴ τὴ λαμπροφόρο ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, τὴν ὁποία γιὰ μᾶς δημιούργησε ὁ Κύριός μας μὲ σωφροσύνη καὶ εὐχαρίστηση. Ἄς αισθανθοῦμε σήμερα ἀνέκφραστη ἀγαλλίαση καὶ εὐφροσύνη. Ἄς κηρύξουμε στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὴν Ἀνάστασι τῶν Σωτῆρα μας, ἀλλὰ ἄς βροντοφωνήσουμε καὶ τὴ δική μας σωτηρία. Ἄς κηρύξουμε τὴν νέκρωση τοῦ διαβόλου, τὴν ἀπαλλαγὴ μας ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα δαιμονικά πνεύματα, τὴν σωτηρία τῶν Χριστιανῶν, τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν...

Γιατὶ μὲ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἄδης ταρασσεται, ὁ διάβολος πενθεῖ, ἡ ἀμαρτία νεκρώνεται, τὰ πονηρὰ πνεύματα διώκονται, οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ γῆ ἀνεβαίνουν στοὺς οὐρανοὺς: αὐτοὶ ποὺ βρίσκονται στὸν Ἄδη ἐλευθερώνονται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ διαβόλου καὶ προσφεύγοντες στὸ Θεὸ φωνάζουν μὲ παρρησία. Ποῦ εἶναι ἡ νίκη σου θάνατε; ποῦ εἶναι τὸ κέντρο σου Ἄδη;

Αἴτιος αὐτῆς τῆς μεγάλης καὶ ἁγίας ἐορτῆς καὶ πανηγύρεως γιὰ μᾶς εἶναι ὁ Χριστὸς μας, ὁ πρόξενος ὅλων τῶν καλῶν. Αὐτὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μᾶς δημιούργησε καὶ ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία μᾶς ἔφερε στὴν ὑπαρξί. Αὐτὸς, ἐνῶ εἶχαμε νεκρωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, μᾶς χάρισε τὴν πραγματικὴ ζωὴ καὶ μᾶς ἀπελευθέρωσε ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ σατανᾶ.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ, λοιπόν, ἀξίζει καὶ ἡμεῖς νὰ ποῦμε: Τί νὰ ἀνταποδώσουμε στὸν Κύριό μας γιὰ τίς τόσες δωρεές του; Αὐτὸς, ποὺ ἐνῶ ἦταν Θεὸς ἔγινε καὶ ἄνθρωπος γιὰ μᾶς ἀπὸ ἀγάπη ἔγινε ὑπήκοος μέχρι θανάτου γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὸν αἰώνιο θάνατο: ἐφόρεσε δούλου μορφή, ὁ Δεσπότης τῶν ἀγγέλων ἔγινε ἄνθρωπος, ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα ἔπαθε ὡς πρὸς τὴ σάρκα, τῆς ζωῆς μας ὁ χο-

ρηγός: ἐτάφη τῆς ἀθανασίας ἡ πηγή, γὰ νὰ προσφέρει σὲ ὅλους τὴν ἀθανασία.

...Ἄς ἐορτάσουμε λοιπόν πανηγυρικά καὶ χαρμόσυνα αὐτὴ τὴν εὐλογημένη ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας.

Γιατὶ ἀναστήθηκε καὶ τὴν οἰκουμένη συνανέστησε μαζί μὲ τὸν ἑαυτόν του, καὶ λάμπει Χριστὸς ὑπὲρ τὸν ἥλιο αὐτὴ τὴν ἁγία ἡμέρα τοῦ Πάσχα. Πάσχα, λοιπόν, ἀδελφοί, θαυμαστό σήμερα: τὸ ἔργο τῆς θείας ἀρετῆς καὶ δυνάμεως...

Ἄς ἐορτάσουν μαζί μας οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, οἱ ἀγγελοὶ καὶ οἱ ἀρχάγγελοι καὶ ὅλος ὁ οὐράνιος δῆμος: ἄς ἐορτάσουν καὶ οἱ χοροὶ καὶ τὰ συστήματα τῶν ἀστέρων: ἄς ἐορτάσει καὶ ὅλη ἡ γῆ ἡ λουσμένη μὲ τὸ ἀναστάσιμο φῶς. Αὐτὸ εἶναι τὸ Πάσχα, τὸ κοινὸ πανηγύρι ὅλων, ὅλου τοῦ κόσμου ἡ ἀθάνατη ζωὴ, ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίας, τῶν ἀνθρώπων ἡ οὐράνια ἄφθαρτη εὐφροσύνη, ἡ ἁγία τελετὴ, ἡ ἐρμηνεύουσα τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νέα μυστήρια.

...Ἄς ἐορτάσουμε, λοιπόν, μὲ χαρὰ ἀνεκλάλητη, καὶ ἄς εὐχαριστήσουμε τὸ Σωτῆρα μας Χριστό, γιὰ τὴν Ἀνάστασή Του καὶ τὴ σωτηρία μας.

Ἄδελφοί, ἀφοῦ πιστεύουμε βαθια στὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας, ἄς περιμένουμε καὶ πάλι τὸν ἐρχομό του τὸν ἐνδοξο. Γιατὶ ὁ Κύριός μας στὴ δευτέρα του Παρουσία θὰ ἔλθει μὲ συνοδεία ἀγγέλων καὶ μὲ φωνὴ σάλπιγγος.

* (PG 50, 821-824, PG 59, 735-736)

«Μηδείς θρηνείτω πενίαν...»

Του Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ.κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Ὁ Μεγάλος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, πού, μέ βαθυστόχαστες καί πνευματικές ἐξάρσεις, τραγούδησε τῇ Λαμπροφόρο Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, στὸν Κατηχητικό του λόγο καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ γιορτάσουν, χωρὶς θρήνους. «Μηδείς θρηνείτω πενίαν...».

Καὶ αὐτό, γιατί ἡ προσφορά τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας εἶναι πολὺ μεγάλη. Ἀγκαλιάζει ὅλο τὸ σύμπαν, τὸν ὄρατὸ καὶ ἀόρατο κόσμο. Ἰδιαίτερα, ὅμως, ἡ Ἀνάσταση ἀναφέρεται στὸν ἄνθρωπο, τὸ κατ' ἐξοχὴν δημιούργημά Του. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ θρηνεῖ, ἀλλὰ νὰ χαίρει, γιὰ τῇ Λαμπροφόρο Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ δικαίως εἶναι ἡ πρόσκληση καὶ προτροπὴ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Τὴν ἁγία καὶ χαρμόσυνη αὐτὴ μέρα ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ πρέπει νὰ δονεῖται ἀπὸ τὴν ἁγιαστικὴ χάρη τοῦ Ζωοδόχου Τάφου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὁ θρήνος, τὰ δάκρυα, τὸ κλάμα. Ὅπως, τώρα τὴν Ἀνοιξή, τὰ κοιμισμένα ἀπὸ τὸ χειμῶνα κλαδιὰ τῶν δένδρων γεμίζουν ἀπὸ πράσινα φυλλώματα καὶ ἄνθη, ἔτσι καὶ στὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀνθρώπινες ψυχές πρέπει νὰ ἀνθοφορήσουν καὶ νὰ γεμίσουν ἀπὸ θεῖο ὕμνο, πού τὸν συντονίζουν καὶ ψάλλουν οἱ ἄγγελοι, οἱ ἀρχάγγελοι, οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις καὶ ὅλη ἡ πλάση. Ὁ ἥλιος, τὰ ἄστρα, ἡ σελήνη, τὰ ὕδατα, οἱ πηγές, τὰ ποτάμια, τὰ βουνά. Ἀκόμη, οἱ ψυχές τῶν Δικαίων, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Προφῆτες, οἱ Μάρτυρες, οἱ Δίκαιοι καὶ οἱ Ὅσιοι.

Μὲ τῇ Λαμπρῇ, οἱ πόνοι, τὰ δάκρυα, οἱ θλίψεις πρέπει νὰ ἐξαφανισθοῦν. Προβάλλει ἡ εὐλογημένη Χάρη τοῦ Ἀναστάντος

Χριστοῦ. Ἀκόμη, ἡ ἔλλειψη τῆς ἀρετῆς στὸν ἄνθρωπο, δὲν πρέπει νὰ ἀνακόψει τὸ βῆμα πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριο. Ὁ Ἀναστὰς Χριστὸς δέχεται ὅλους. Οἱ θεῖες Του δωρεές προσφέρονται σὲ ὅλους, Στους πλούσιους καὶ φτωχοὺς. Δικαίους καὶ ἀδίκους. Πεινασμένους καὶ χορτάτους. Ὁ Ἀναστὰς Κύριος «καὶ τὴν πρᾶξιν τιμᾶ», ἀλλὰ «καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ». Ἡ Ἀνάστασή Του χαρίζει τὸ μέτρο τῆς πολιτείας τοῦ ἀνθρώπου. Κτίζεται ἡ νέα ζωὴ. Ἀναδημιουργεῖται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ πολιτεύεται.

Ἡ φωτοφόρος Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θεία τῆς πνοῆς μᾶς δίδουν τὴ δύναμη νὰ μισήσουμε ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα κατατρῶγουν τὴν ἠθικὴ μας ὑπόσταση. Εὐγνώμονες προσκνητῆς τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐμβαθύνουμε στὸ μήνυμα καὶ μέ φλογισμένη τὴν ψυχὴ, γιὰ λύτρωση καὶ σωτηρία, ἄς ζήσουμε τὸν Ἀναστάντα, πού, μέ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο, λέγει: «Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καὶ πρῶτοι καὶ δεῦτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύσετε».

Τὶ κι ἂν σήμερα ὁ Ἀναστὰς Χριστὸς περιφρονεῖται, ὑβρίζεται, ἐγκαταλείπεται, προδίδεται, πολεμεῖται; Ἐκεῖνος, μέ ἀνοιχτές τὶς ἀγκάλες Του, μᾶς ἀναζητεῖ. Ἀγκαλιάστε Του, εἶναι ἡ Ἀνάσταση καὶ ἡ Ζωή.

Σήμερα ὅλοι Τὸν ἀναζητοῦν. Τὰ πάντα. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ φτώχεια. Ἡ δύναμη καὶ ἡ ἀδυναμία. Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγνοσία. Ἡ εἰρήνη καὶ ὁ πόλεμος. Ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια. Πρέπει, λοιπόν, νὰ Τὸν συναντήσουμε. Τὸν ἔχομε ἀνάγκη.

ΒΑΔΙΖΕ μοναχικός και κουρασμένος στην άκρη του δρόμου ανασηκώνοντας την άκρη του ράσου του για να το προφυλάξει απ' τα λασπόνερα. Τυλιγμένο σε πορφυρό ύφασμα έσφιγγε με το δεξί του χέρι πάνω στο στήθος το κουτάκι με τα Άγια, καθώς επέστρεφε απ' το σπίτι κάποιου αρρώστου. Τα πόδια του γίνονταν όλο και περισσότερο μολύβι, τα μάτια του βάραιναν νυσταγμένα. Μ. Πέμπτη σήμερα κι απ' το πρωί δεν είχε πάρει ανάσα ο παπα-Χρήστος.

Είχε γυρίσει άργα το άπομεσήμερο, σχεδόν τρεις ώρες, στο σπίτι του. Η πρεσβυτέρα του βλέποντάς τον ξεθεωμένο, του σέρβιρε άμέσως λίγη σκέτη ντοματόσουπα. Να φάει λίγο, να ανασάνει, να 'ναι στις πέντε πάλι στην έκκλησία. Για όσους, έστω και τελευταία στιγμή, αναζητούν πνευματικό.

Ή Σταύρωση

π. Δημητρίου Μπόκου

Με το που έβαλε τη μπουκιά στο στόμα του, το τηλέφωνο χτύπησε.

—Άσε, το παίρνω εγώ, είπε η πρεσβυτέρα.

Ήταν ό,τι φοβόταν τέτοιες μέρες. Τον ζητούσαν επείγοντως για να κοινωνήσει κάποιον αρρώστο. Πήρε το ακουστικό. Μια κοφτή, λαχανιασμένη γυναικεία φωνή ακούστηκε.

—Ο πατέρας μου, πάτερ, χειροτέρεψε ξαφνικά...

Με κόπο κρατήθηκε.

—Μά προχθές κοινωνήσαμε τους αρρώστους. Πού ήσουν, ευλόγημένη;

—Έχετε δίκιο, πάτερ, με συγχωρείτε. Φαινόταν καλά, μα απότομα...

Δεν είχε νόημα να το ψάχνει. Γνώριζε την περίπτωση. Είχε ξανακοινωνήσει το γερο-Θόδωρο πρόσφατα. Πήρε λίγες μπουκιές όρθιος κι έφυγε. Με τη συνείδησή του δεν έπαιζε.

Όταν επέστρεψε, ήταν ήδη άργα για ξεκούραση. Κόντευε πέντε. Έτσι έφυγε κατευθείαν για την έκκλησία, όπου τον περίμεναν αρκετοί να εξομολογηθούν. Εκεί ένα νέο τηλεφώνημα τον ξανάβαλε απ' το πρόγραμμά του. Έπρεπε να πάει όσο πιο γρήγορα γινόταν στη Μητρόπολη, για κάποιες έκτακτες, πλὴν αναγκαίες, δουλειές που προέκυψαν. Φανερά άγχωμένος κοίταξε τους πιστούς που είχαν απομείνει. Κράτησε μόνο αυτούς που είχαν έρθει για πρώτη φορά. Έδιωξε τους υπόλοιπους. Προσπάθησε να τους δει όσο πιο βιαστικά μπορούσε και έτρεξε με την ψυχή στο στόμα να προλάβει και στη Μητρόπολη.

Άκολούθησε η βραδινή πολύωρη ακολουθία των Παθών με τα δώδεκα εὐαγγέλια. Έμεινε και λίγο, όσο μπόρεσε, μετά που στόλιζαν τὸν Ἐπιτάφιο. Και κάποια στιγμή, περασμένα μεσάνυχτα πιά, σύρθηκε στο σπίτι του. Η γυναίκα του με τὸ μωρό τους στην άγκαλιά τὸν περίμενε. Όταν τὸν εἶδε να μπαίνει σηκώθηκε.

—Δόξα σοι, ὁ Θεός! Ἐπιτέλους ἦρθες, εἶπε ἀνακουφισμένη. Ἐλα, κάτσε να πάρεις ἀνάσα.

Δέν είχε διάθεση οὔτε να μιλήσει ἀπὸ τὴν κούραση. Τοῦ ἔφτανε μόνο να τὴ βλέπει και ν' ἀκούει τὴ φωνή της. Τα μεγαλύτερα παιδιά είχαν κοιμηθεῖ ἀπὸ ὦρα.

—Τὸ μωρό ξύπνησε και εἶπα να τὸ θηλάσω καθὼς σε περίμενα, εἶπε ἐκείνη. Μοῦ κράταγε κι ἐμένα συντροφιά, ἀλλιῶς θὰ παλάβωνα.

Τοῦ σέρβιρε λίγη ἀπ' τὴ μεσημεριανή νερόσουπα κρατώντας τὸ μωρό στοῦ ἑνα της χέρι. Τὴν ἔβλεπε να τὸν φροντίζει ἀλαφρωμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία της και τὰ φυλλοκάρδια του ἀνασάλειναν μ' ἕνα εὐφρόσυνο σκίρτημα.

—Σε σταύρωσαν σήμερα, ξανάπε, ἐνῶ τὸ βλέμμα της τὸν ἀγκάλιαζε τρυφερά.

—Πῶς τὰ βγαλες πέρα; τὸν ρώτησε μαλακά.

Στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας ἀκούγονταν μόνο τὰ χέιλη τοῦ μωροῦ ποῦ θήλαζαν. Ἀποκαμωμένος ἔγειρε τὸ κεφάλι του στοῦ ὦμο της. Ἐμεινε λίγες στιγμές σιωπηλός. Τέλος, μίλησε ἀργὰ και κουρασμένα, ἀλλὰ ἡ φωνή του ἦταν ἤρεμη.

—Ὁ Κύριός μου ἀπόψε εἶναι στοῦ σταυροῦ! Ἐκεῖ πρέπει να 'μαι κι ἐγώ. Στὴν ἴδια κατάσταση. Σταυρωμένος με τὸν Κύριό μου. Γιατί Αὐτός εἶπε: «Ὅπου εἰμί ἐγώ, ἐκεῖ και ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται». Ἡ θυσία συνοδεύει πάντοτε τὸν ἱερέα.

—Δέν σκέφτηκα ποτέ ν' ἀρνηθῶ τὸ χρέος μου. Θὰ 'ταν ἀδιανόητο για μένα κάτι τέτοιο. Ἄρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μου. Σκοπός τοῦ ἱερέα εἶναι να σταυρώνεται σὰν τὸν Κύριό του. Και να τὸ κάνει πρόθυμα αὐτό. Ἐκούσια. Και με χαρά. Θὰ 'θελα να μποροῦσα πάντα να τὸ κάνω ἔτσι. Μὰ εἶμαι πολὺ μακριὰ ἀπ' τὸ στόχο. Με κόπο τὸ προσπαθῶ και δύσκολα τὸ πετυχαίνω. Ἐχω πολὺ δρόμο μπροστά μου για να φτάσω ἐκεῖ. Γι' αὐτὸ και μοῦ χρειάζεται βοήθεια. Κάτι δυνατὸ να με παρακινεῖ, ἀντὶ να με ἀποθαρρύνει.

—Πῶς ἐννοεῖς τὴ βοήθεια αὐτή;

—Θὰ 'θελα να με σπρώχνει μέσα μου ἕνα κίνητρο, ποῦ να 'ναι ἀκαταμάχητο, ὄχι μιὰ ἔξωθεν ἐπιβολή.

—Και ἀπὸ τί θὰ μποροῦσε να γεννηθεῖ ἕνα τέτοιο κίνητρο;

—Απὸ τὸ να με σκέπτονται και λίγο σὰν ἄνθρωπο. Ὅχι μόνο σὰν ἐργαλεῖο. Να βλέπω ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον καθενὸς δέν εἶναι μόνο να γίνει ἡ δουλειὰ του. Ἀλλὰ ὅτι ὑπολογίζει λιγάκι κι ἐμένα. Θὰ πά-

σχιζα τότε να βρω χιλιάδες τρόπους, για να κάμω καλύτερα το χρέος μου. Θα σταυρωνόμουν έκουσια, μ' όλη μου την καρδιά, όπως έβλεπα τον πατέρα μου, Θεός σχωρέσ' τον, να κάνει πάντα.

–Τόν παπα-Στέφανο;

–Ναί! Έχω κάποιες εικόνες απ' τον πατέρα μου, που έχουν χαραχτεί βαθιά μέσα μου από τότε που ήμουν παιδί.

–Πές μου γι' αυτές.

–Νά, όπως κάποια Μ. Πέμπτη, σαν σήμερα, τριάντα τόσα χρόνια όμως πριν, που άργα το άπομεσήμερο οί δυό μας γυρίζαμε κατάκοποι στο σπίτι. Βάδιζα εγώ μπροστά, δεκάχρονο παιδάκι τότε, κρατώντας έναν ξύλινο μικρό σταυρό, ενώ οί διαβάτες σταματούσαν, σταυροκοπιούνταν και ύποκλίνονταν, βλέποντας τον ιερέα να περνάει με τὰ Ἅγια.

Ἐπιστρέφαμε ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς θεια-Κώσταινας, στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς συνοικίας. Χήρα ἀπ' τὰ νιάτα της, μὰ σεβαστὴ κι ἀγαπητὴ ἢ γερόντισσα, βρισκότανε στὰ τελευταῖα της. Πέρασαμε ἀπ' τὴν ἐκκλησία ν' ἀφήσουμε τὰ Ἅγια, μὰ ἐκεῖ, στὴν πόρτα της, ἐντελῶς ἀπροσδόκητα, συναπαντηθήκαμε μὲ τὸν ἐπίσκοπο. Ὁ πατέρας μου ξαφνιάστηκε.

–Συμβαίνει τίποτε, Σεβασμιώτατε; Πῶς τέτοια ὥρα ἀπὸ ἔδω; Κατάλαβε πὼς κάτι σημαντικὸ θὰ ἔλεγε, γιὰ νὰ ῥθει αὐτοπροσώπως ὡς ἐκεῖ. Σπᾶνιζαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ τηλέφωνα. Ὁ ἐπίσκοπος, βλέποντάς τον κατάκοπο, δίστασε νὰ μιλήσει.

–Ἀκόμα, πάτερ Στέφανε, δὲν πῆγες σπίτι σου; Μὰ πότε θὰ ξεκουραστεῖς, παιδί μου; Εἶναι σχεδὸν ἀπόγευμα. Ἡ φωνὴ του, ζεστὴ σὰ χᾶδι, ἀπάλυνε μονομιᾶς τὴν κουρασμένη καρδιά τοῦ πατέρα μου.

–Καὶ βλέπω κιόλας ἀνθρώπους ἀπὸ τώρα νὰ σὲ περιμένουν μέσα. Πῶς θὰ τὰ βγάλεις πέρα, τέτοια βραδιά ἀπόψε;

–Ὅμως κάτι σημαντικὸ σᾶς ἔφερε ἐδῶ, Σεβασμιώτατε.

Καὶ πάλι κόμπιασε ὁ ἐπίσκοπος. Ξανάριξε τὸ βλέμμα του στὸν κουρασμένο ιερέα καὶ ἓνα κῦμα πατρικῆς ἀγάπης τὸν πλημμύρισε.

–Ἀπ' τὰ χαράματα, παιδί μου, εἶσαι στὸ πόδι. Κι ἔχεις πολλές κουραστικὲς ὥρες ἀκόμα μπροστά σου.

–Πέστε μου τί θέλετε, Σεβασμιώτατε, κι ἐγὼ θὰ βρῶ τὸν τρόπο νὰ τὸ κάμω, εἶπε ὁ πατέρας μου, ἐνῶ μὴ ὀλοπρόθυμη διάθεση φούσκωσε τὴν ψυχὴ του.

–Ὅχι, παιδί μου, ὄχι! ἐπέμεινε ὁ ἐπίσκοπος. Τὸ μόνο πὸν θέλω τώρα εἶναι νὰ πᾶς γρήγορα στὸ σπίτι σου. Γιὰ λίγη ξεκούραση, γιατί σὲ περιμένει πολλὴ δουλειὰ ἀκόμα.

Ὁ πατέρας μου συγκινήθηκε. Ἐσκυψε ν' ἀσπαστεῖ τὸ χέρι τοῦ ὀλόλευκου ἐπισκόπου, μὰ ὁ ἀγαθὸς γέροντας τὸν τράβηξε κοντά του, τὸν ἔσφιξε σαν παιδί του στὴν ἀγκαλιὰ καὶ τὸν φίλησε. Ὑστερα ἔφυγε

χωρὶς νὰ πεῖ ἄλλη λέξη. Γυρίσαμε σπίτι. Ὁ πατέρας μου ξάπλωσε λίγο, μὰ δὲν τὸν χώραγε ὁ τόπος.

–Μὰ τί ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ δεσπότης μας! Νὰ ῥθει ὁ ἴδιος καὶ νὰ μὴ μοῦ πεῖ τί ἤθελε! Σίγουρα κάποιον σοβαρὸ λόγο θὰ εἶχε. Δὲν γίνεται. Θα κάμω τὰ πάντα γιὰ νὰ τὸν ἐξυπηρετήσω. Παρὰ τὴν κούραση του ὕπνος δὲν τὸν κολλοῦσε. Πετάχτηκε πάνω καὶ φώναξε στὴ μάνα μου.

–Ἐνα καφέ, γυναίκα, δυνατὸ καὶ γρήγορα.

Τὸν ἤπια βιαστικά κι ἔτρεξε στὴν ἐκκλησία. Εἶδε ποιοὶ τὸν περίμεναν. Τοὺς γνωστοὺς τοὺς ἔδιωξε. Ἐνα δυὸ τοὺς εἶπε νὰ ῥθουν τὴν ἄλλη μέρα. Κράτησε μόνο κάποιον πὸν δὲν βολευόταν νὰ ξανάρθει ἄλλη φορὰ, μιλήσανε κάνα δεκάλεπτο καὶ μετὰ γραμμὴ γιὰ τὴ Μητρόπολη.

Ἐπέστρεψε σχεδὸν τρεῖς ὥρες ἀργότερα. Ἰσα-ἴσα γιὰ νὰ ξεκινήσει τὴ βραδινὴ ἀκολουθία. Τί τὸν ἤθελε ὁ ἐπίσκοπος; Δὲν ρωτήσαμε, οὔτε μᾶς εἶπε. Ἡ μάνα μου εἶχε μεγάλη διακριτικότητα. Δὲν σκάλιζε τίποτε.

–Τὸ ξέρω πολὺ καλὰ αὐτό. Ἄγιοι ἄνθρωποι κι οἱ δυὸ τους.

–Ὁ πατέρας μου ὅμως δὲν ἔπαυε ποτὲ νὰ λέει γιὰ τὸν δεσπότη του: «Γιὰ τέτοιον ἄνθρωπο βάζω καὶ τὸ λαιμὸ μου κάτω νὰ τὸν κόψω». Τέτοιες εἰκόνες ὀλοζώντανες, πὸν ζοῦνε μέσα μου ἀπὸ τότε, εἶναι καὶ τὸ δικό μου ὄνειρο. Θα ἔταν ὑπέροχο μὲ τέτοιο πνεῦμα ὄλοι νὰ βαδίζαμε. Μὰ ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι πράγμα πὸν μπορεῖς νὰ τὸ ἀπαιτεῖς ἀπὸ κανένα. Προσφέρεται ἐλεύθερα καὶ μόνο. Καὶ μέσα σὲ σχέση ἀληθινῆς ἀγάπης θὰ κατορθώνονταν ἀκόμα καὶ τὰ πιὸ ἀπίθανα πράγματα. Γιὰτί εἶναι τόσο δύσκολο μικροὶ – μεγάλοι νὰ τὸ καταλάβουν αὐτό;

–Γιατί πιστεύουν περισσότερο στὴ δύναμη, στὴν ἐξουσία, στὸ συμφέρον, ὄχι στὴν ἀγάπη, εἶπε ἡ γυναίκα καὶ τὸν ἔσφιξε μαζὶ μὲ τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιὰ της. Ἴσως νομίζουν πὼς θὰ πετύχουν ἔτσι πιὸ πολλά. Δὲν νοιώθουν πόσο εἶναι ἀτελέσφορη ἢ τακτικὴ τους. Καὶ πόσο δυνατὸ πράγμα εἶναι ἡ ἀγάπη!

–Ὅμως ἐγὼ τὸ ξέρω, ἀφοῦ τὸ ζῶ κοντά σου κάθε μέρα, εἶπε ἐκεῖνος καὶ ἡ φωνὴ του ἔσπασε. Νά, τώρα τὸ τρυφερό σου βλέμμα μεταμορφώνει τὸ σταυρὸ μου σὲ ἀνάσταση. Φαντάζει σαν παράθυρο ἀπ' ὅπου βλέπω τὸ Θεό.

Τὰ μάτια της βούρκωσαν κι ἔγειρε πάνω στὸ μωρὸ νὰ κρύψει τὴ συγκίνησή της. Μ' ἓνα ἐλαφρὸ θόρυβο τρεμόπαιξε ἢ φλόγα τοῦ καυτηλιοῦ ἀπέναντί τους, τραβώντας τὴ ματιὰ τους πρὸς τὰ ἔκει. Γιὰ λίγη ὥρα οἱ ψυχὲς τους, ἀγκαλιασμένες στὸ μισοσκόταδο, ἔμειναν νὰ ψηλαφοῦν τὴν ὑπερκόσμια ἀγάπη πὸν ξεχυνόταν ἀπὸ τὴν πονεμένη μορφή τοῦ Ἐσταυρωμένου. Τὴν ἀγάπη πὸν ἔδενε δυνατὰ καὶ τὶς δικὲς τους ἀδύναμες, χοϊκὲς ὑπάρξεις.

«Κραταῖα ὡς θάνατος ἀγάπη».

Ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Πληρωθήτω»

Τοῦ Δ. Ἀνατολικιώτου, ἐπιμελητοῦ «Διπτύχων»

1. Ὁ ὕμνος. Στὰ «Δίπτυχα» τοῦ ἔτους 2007 σημειώνεται ὅτι μετὰ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς» σὲ κάθε θεία Λειτουργία πρέπει νὰ ψάλλεται καὶ ὁ ὕμνος «Πληρωθήτω» (Δίπτυχα, 22 Φεβρουαρίου, σελ. 66· «Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν “*Πάντοτε νῦν καὶ αἰεί*”, ὁ χορὸς τὸ Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν, ὡς ἐν πάσῃ λειτουργίᾳ, τελεία ἢ προηγιασμένη»), πλὴν τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος. Ἐπειδὴ ὁ ὕμνος αὐτὸς δὲν εἶναι σήμερα εὐρύτερα γνωστός (παρέμεινε σὲ μοναστηριακὴ κυρίως χρῆση), παρατίθεται ἐδῶ.

Ἦχος β' (ἢ πλ. α')

- 1 Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε,
- 2 ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου,
- 3 ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν
- 4 τῶν ἁγίων ἀθανάτων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων·
- 5 στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ,
- 6 ὄλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου
- 7 ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

2. **Μαρτυρίες.** Ὁ ὕμνος εἶναι ἀρκετὰ ἀρχαῖος, παλαιότερος τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ψάλλεται ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 7ου αἰῶνος («Πασχάλιον χρονικόν»), ὑπάρχει σὲ λειτουργικὰ εἰλητάρια, εὐχολόγια καὶ τυπικὰ ἀπὸ τοῦ 12ου αἰῶνος καὶ ἔξῃς, ἐνῶ παραλλαγὴ του βρισκομε στὴν ἀρχαιοτάτη λειτουργία τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. Δὲν μνημονεύεται τὸ «Πληρωθήτω» σὲ κάποιες ἐκδόσεις τοῦ 19ου αἰῶνος, ὅπως στὰ τυπικὰ τοῦ Κωνσταντίνου (1838 καὶ 1851) καὶ τοῦ Γ. Βιολάκη (1888). Ὑπάρχει ὁμως σὲ ἄλλες ἐκδόσεις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅπως στὸ Μέγα Εὐχολόγιον ἐκδόσεως Βενετίας τοῦ ἔτους 1862 (μνημονεύεται στὴν σελ. 159), στὴν «Ἀκολουθία τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων» (Βενετία 1801), καὶ σὲ μεταγενέστερες ἐκδόσεις ἐνοριακῆς χρήσεως μέχρι τοῦ ἔτους 1930 περίπου. Φαίνε-

ται ὅτι κάποτε ἄρχισε νὰ ἐκτοπίζεται τὸ «Πληρωθήτω» ἀπὸ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς», ἂν καὶ παρέμειναν ἀμφότερα σὲ παράλληλη χρῆση στὶς μὲν ἐνορίες (σὲ μερικές ἔστω) μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνος στὶς δὲ μονές ὡς σήμερα.

Στοὺς νεωτέρους χρόνους οἱ λειτουργικὲς ἔρευνες ἐπεσήμαναν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἀναγκαιότητα ἐπαναφορᾶς τοῦ ὕμνου «Πληρωθήτω». Ἡ ἐπίδραση τῆς ζώσης μοναστηριακῆς παραδόσεως τοῦ Ἁθῶνος μὲ τὶς τελούμενες σὲ πολλοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ἀγρυπνίες «ἀγιορειτικοῦ τύπου», οἱ ἀείμνηστοι καθηγητὲς Δημήτριος Μωραΐτης, Παναγιώτης Τρεμπέλας καὶ Ἰωάννης Φουντούλης μὲ τὶς δημοσιεύσεις καὶ εἰσηγήσεις τους, ἀλλὰ καὶ ἡ γνωριμία μὲ τὴν λειτουργικὴ παράδοση ἄλλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν πού ἐπίσης διατηροῦν τὸν ὕμνο (Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, Σλαβικὲς Ἐκκλησίες) δημιούργησαν πρόσφορο ἔδαφος γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἀρχαίας τάξεως. Ἔτσι τὸ «Πληρωθήτω» περιέχεται πλέον στὸ νέο «Ἐγκόλπιον ἀναγνώστου καὶ ψάλτου», τὸ ὁποῖο κυκλοφορεῖ «ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Παπαγιάννη καὶ ἐκδιδόμενον ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἐπίσης ἀναφέρεται καὶ στὸ νέο Ἱερατικόν, ἐνῶ ὑπάρχει καὶ στὸ κείμενο τῆς θείας Λειτουργίας πού δημοσιεύεται στὸ διαδίκτυο στὴν ἐπίσημη ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐπομένως οἱ ψάλτες δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ ψάλλουν τὸν συγκεκριμένο ὕμνο, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει καὶ ἡ πρὸς τοῦτο συνοδικὴ ἔγκριση.

3. **Παραλλαγές.** Εὐκόλα μπορεῖ νὰ ἐλεγχθεῖ ἡ ὀρθότης τῶν διαφόρων παραλλαγῶν τοῦ «Πληρωθήτω», διότι ὁ ὕμνος εἶναι κατ' οὐσίαν διασκευὴ τῶν στίχων 8 καὶ 24 τοῦ ψαλμοῦ 70 («Συμβολή», ἐπιθεώρησις τοῦ ἐκκλ. Τυπικοῦ, τ. 13, σ. 4). Σὲ νεώτερες ἐκδόσεις ἀναγράφεται στὸν 2ο στίχο τοῦ ὕμνου ὅπως ἀνυμνήσωμεν ἀντὶ ὅπως ὑμνήσωμεν, στὸν 5ο τήρησον ἀντὶ στήριξον καὶ στὸν 6ο μελετῶντας ἀντὶ με-

λετᾶν. Τὸ ψαλμικὸ κείμενο ἔχει ὅπως ὑμνήσω, ἄρα τὸ ὅπως ἂν ὑμνήσωμεν ἢ ἀνυμνήσωμεν εἶναι ἐσφαλμένο. Οἱ παλαιές λειτουργικὲς ἐκδόσεις ἔχουν τοὺς τύπους ὑμνήσωμεν, στήριζον καὶ μελετᾶν, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ἔκδοση τοῦ συλλειτουργικοῦ τῆς ἰ. μ. Σίμωνος Πέτρας, καὶ αὐτοὶ οἱ τύποι εἶναι ἀξιόπιστοι, διότι προέρχονται ἀπὸ ζῶσα λειτουργικὴ παράδοση. Τὸ παρηλλαγμένο κείμενο νεωτέρων ἐκδόσεων προέρχεται ἀπὸ τὴν «Ἐκλογή ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ὑμνογραφίας» τοῦ Π. Ν. Τρεμπέλα (σ. 189), ὁ ὁποῖος λαμβάνει τοὺς ὕμνους ὄχι ἀπὸ χειρόγραφα ἀλλὰ ἀπὸ ἐκδόσεις ἄλλων, κυρίως ξένων (Migne, Baumstark, Νείλου Βοργία τῆς Κρυπτοφέρρης), οἱ ὁποῖοι ἀποδεδειγμένως ἐνίοτε ἀλλοιώνουν τὰ κείμενα ἀθαιρέτως, δῆθεν πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν, ἢ στηρίζονται σὲ χειρόγραφα ἐκτὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως.

Μεταξὺ τῶν ἐκδόσεων πού ἀκολουθοῦν τὴν παλαιὰ λειτουργικὴ παράδοση ὑπάρχει διαφορὰ μόνο στὸν στίχο 4 τοῦ ὕμνου. Ἐπικρατέστερη εἶναι ἡ παραλλαγή μετασχεῖν τῶν ἀγίων μυστηρίων σου (Συλλειτουργικὸν Σιμωνόπε-

τρας), ἴσως ὡς συντομότερη. Ἀνωτέρω παρετέθη ἡ ἐκτενέστερη παραλλαγή, ἡ ὁποία ἐπικρατοῦσε στὶς ἐκδόσεις τῆς Βενετίας καὶ σὲ μονές τῆς Αἰτωλοακαρνανίας. Τὸ ἀλληλοῦα στὸ τέλος τοῦ ὕμνου εἶναι τριπλό, ὅπως κανονικῶς συνέβαινε σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρχαῖα κοινωνικά.

4. **Πρακτικὴ χρησιμότης.** Μὲ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ «Πληρωθήτω» ἀποκαθίσταται ἡ ἀρχαία τάξη, δίδεται ἡ εὐχέρεια στὸν ἱερέα νὰ μεταφέρει ἄνετα καὶ προσεκτικὰ τὰ τίμια δῶρα στὴν πρόθεση (ἰδίως ἂν λειτουργεῖ ἄνευ διακόνου), κατανοοῦμε ὅτι πρὶν ἀπὸ τὸ «Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ» δὲν ἔχει θέση τὸ πολὺ μεταγενέστερο «Εὐλογητὸς ὁ Θεός» («Συμβολὴ» ἐνθ' ἀνωτέρω), ἀλλὰ ἡ εὐχή «Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου..., ὁ πληρώσας πᾶσαν... οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης» (τῆς ὁποίας ἄλλωστε ἀκροτελεύτιον εἶναι τὸ «πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ») νοηματικῶς συνδεομένη μὲ τὸ «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου», καὶ τέλος μποροῦμε νὰ προβληματισθοῦμε γιὰ τὶς μαρτυρίες λειτουργικῶν κειμένων ὅτι ἡ συστολὴ τῶν τιμῶν δῶρων ἐγένετο κάποτε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο καὶ πάντως πρὸ τῆς ἀπολύσεως.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἀπὸ τὸ Ταμεῖο Προνοίας Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Π. Ο.Ε.Κ.Ε.), λάβαμε καὶ δημοσιεύουμε τὶς ἀκόλουθες ἐπιστολές:

Πρὸς: Τὸ Περιοδικὸ «ΕΝΟΡΙΑ»

Θέμα: Περὶ Δημοσιεύματος στὸ Περιοδικὸ σας

1. Κύριε Μωραῖτη, μετὰ τὸ δημοσίευμα τῆς Παγκληρικῆς - Παλλαϊκῆς ἀγωνιστικῆς κίνησης πού φιλοξενεῖτε στὸ Περιοδικὸ σας (ἔτος 62ο, φύλλο 1011 τῆς 15/2..07) καὶ τῶν παρατηρήσεών σας ἐπ' αὐτοῦ, σᾶς γνωρίζουμε τὰ παρακάτω: α) Δὲν ὑπάρχουν ἐκκρεμοῦντα ἐφ' ἅπαξ πού αἰτήθηκαν τὸ ἔτος 2004 οὔτε καὶ τοῦ 2005. β) Τὸ Ταμεῖο τώρα ἐπεξεργάζεται ἐφ' ἅπαξ συντ/χων μὲ τὰ πλήρη δικαιολογητικά (Συνταξιοδοτικὴ Πράξη) καὶ τὰ αἰτηθέντα γιὰ τὸ 2006 (Ν. 3232/04).

2. Παρακαλῶ νὰ ἐπανορθώσετε τὰ ἐσφαλμένως

ἀναγραφέντα στὸ Περιοδικὸ σας, γιὰ τὴν σωστὴ ἐνημέρωση τῶν ἀσφαλισμένων.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Βασίλειος Δερμεντζίδης

Πρὸς: Τὸ Περιοδικὸ «ΕΝΟΡΙΑ»

Θέμα: Περὶ Δημοσιεύματος στὸ Περιοδικὸ σας

1. Κύριε Μωραῖτη, σᾶς γνωρίζουμε ὅτι τὰ ἀναγραφόμενα στὸ περιοδικὸ «Ἐνορία» τῆς 10/3/2007 γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα πού μεσολαβεῖ γιὰ τὴ χορήγηση τοῦ ἐφ' ἅπαξ στοὺς συνταξιούχους εἶναι ἀνακριβές, καθ' ὅσον δὲν ξεπερνᾶ τοὺς τέσσερις (4) μῆνες ἀπὸ τὴ λήψη τῆς συνταξιοδοτικῆς πράξεως τοῦ συνταξιούχου, ἀσφαλισμένον στὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.

2. Τὴν παροῦσα ἀνακοίνωση παρακαλοῦμε νὰ δημοσιεύσετε στὸ περιοδικὸ σας.

3. Τὸ περιοδικὸ «Ἐφημέριος» παρακαλεῖται νὰ δημοσιεύσει τὴν παροῦσα καὶ προηγούμενη ἀνακοίνωση.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Βασίλειος Δερμεντζίδης

Ο ΚΑΤΗΧΗΤΗΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Πατρική λειτουργία και πατρότητα του Θεού

Ἐναφορικά μέ τήν πατρική λειτουργία τοῦ Κατηχητοῦ θά ἤθελα νά κάνω λόγο γιά τήν πατρότητα τοῦ Θεοῦ Πατέρα γιά τόν ὁποῖο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πάλι μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἀπ' αὐτόν «*πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανῶ καί ἐπί γῆς ὀνομάζεται*». (Ἐφεσίους 3, 15). Εἶναι ἡ μόνιμη ἀναφορά γιά ὅποιον θελήσει νά λάβει τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα καί νά ἀναλάβει νά λειτουργήσει ὡς πατέρας. Εἴτε βιολογικός πατέρας (γεννήτορας) εἶναι αὐτός, εἴτε ἀρχηγός μᾶς οἰκογένειας, προστάτης καί φροντιστής, εἴτε πνευματικός πατέρας, εἴτε πατέρας ἑνὸς λαοῦ καί ἔθνους. Δέν ἔχει περιθώρια νά ξεφύγει γιατί κάποτε θά δώσει λόγο γιά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖον ἄσκησε αὐτήν τήν πατρική ἐξουσία ἢ τήν γονική μέριμνά του.

Κάτι, ὅμως, πού εἶναι πολὺ σημαντικό στόν τρόπο πού θά λειτουργήσει ὁ Κατηχητής εἶναι γιά τὸ πῶς θά μεταφέρει τήν ἔννοια τῆς πατρότητας τοῦ Θεοῦ στό σημερινὸ παιδί πού ζεῖ σέ μία κοινωνία, ἢ ὁποῖα ἀμφισβητεῖ τήν πατρότητα.

Εἶναι χαρακτηριστική ἡ ἀποστροφή τοῦ ποιητῆ Γ. Βερίτη, ὅταν ἐκφράζει τήν ἀποφασιστική στάση τῶν υἱῶν τῆς ἀποστασίας στό στίχο γιά τόν Θεό «*Δέν θά σέ ποῦμε πιά πατέρα*» ἢ τοῦ Πάμπλο Νερούδα πού σέ μία παραλλαγή τοῦ «*Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς*» ἀπευθύνεται στόν Μπολιβάρ, ἔθνικό ἥρωα τῆς Βολιβίας πού ἀγωνίστηκε γιά τήν ἐλευθερία της, ὅταν πιά εἶχε σκοτωθεῖ, λέγοντας «*Πατέρα μας πού βρίσκεσαι στή γῆ*».

Χαρακτηριστικό δείγμα μιᾶς τέτοιας στάσεως, ἢ ὁποῖα διαγράφει μεμιάς μία ὀλόκληρη λαϊκή παράδοση πού θεωροῦσε τήν εὐχή τῶν γονέων, τῶν ἀνοδόχων ἀλλά καί τῶν πνευματικῶν πατέρων, σάν κάτι τὸ λίαν ἀπαραίτητο γιά νά προκόψει κάποιος στή ζωή του, ἀποτελεῖ τὸ σύγχρονο λαϊκὸ τραγούδι στό ὁποῖο ἡ τραγουδίστρια ἀντὶ τοῦ «*δὶ' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν*» ἐπικαλεῖται μόνο τοὺς ἁγίους ἑαυτοῦς μας, δείγμα τῆς αὐτονομίας τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, καί λέγει: «*Δὶ' εὐχῶν τῶν ἁγίων ἡμῶν*». Πῶς, λοιπόν, θά τιμήσουμε τοὺς πατέρες μας καί τήν πατρότητα γενικά, ὅταν ὁ θεσμὸς βάλλεται τόσο ἀπὸ τοὺς συγχρόνους μας ἀνθρώπους;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ζοῦμε σέ μία κοινωνία χωρὶς

Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

πατέρες (vaterlose Gesellschaft). Ἔτσι τουλάχιστον τὴν ἔχουν ὀνομάσει. Οἱ ἄνδρες, δηλαδή, ὅλο καί παίρνουν ἀποστάσεις ἀπὸ μία συνειδητὴ πατρότητα. Τοὺς προκύπτει περισσότερο ἀπὸ τὸ νά τὴν ἐπιδιώκουν, σέ ἀντίθεση μέ τις γυναῖκες πού ὅσο καί νά παίρνουν τις ἀποστάσεις τους ἀπὸ μία τεκνογονία, ὅταν τὴν θελήσουν, τὴν ἀναζητοῦν πάση θυσία. Οἱ γονεῖς γενικά, περισσότερο ὅμως οἱ πατέρες, διστάζουν νά ἀναλάβουν δυναμικὰ τὸν πατρικὸ τους ρόλο. Κάποτε τὸ παιδί βρίσκεται μπροστὰ σέ μία ἔλλειψη καί ἡ εἰκόνα πού μπορεῖ νά σχηματίσει εἶναι λειψή, ἑλλιπής. Πολλοὶ ὀμιλοῦν γιά τὴν Προδοσία τῶν Πατέρων.

Πολὺ περισσότερο δύσκολο εἶναι νά φθάσει τὸ παιδί σέ μία εἰκόνα τοῦ Θεοῦ Πατέρα ὅταν ἔχει βιώσει μία κακὴ πατρικὴ εἰκόνα. Ἐδῶ τίθεται τὸ ζήτημα τῆς σχέσης μεταξύ γονεϊκῶν εἰκόνων καί πατρότητας τοῦ Θεοῦ καί εὐλογο εἶναι τὸ ἐρώτημα, ποιά μπορεῖ νά εἶναι ἡ σημασία τῆς ἀπουσίας τῶν γονέων ἢ τῶν ἐμπειριῶν ἀπὸ κακοὺς γονεῖς γιά τὴ διαμόρφωση τῶν σχέσεων τοῦ παιδιοῦ ἢ τοῦ ἐνηλίκου μ' ἕνα Θεὸ πατέρα;

Χρειάζεται μεγάλη προσοχή γιά νά μὴ περιπέσουμε σέ ἀκρότητες ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό. Γιατί ὑφίσταται ὁ κίνδυνος εἴτε νά μὴ λάβουμε καθόλου ὑπόψη ἢ νά μὴ παρατηρήσουμε τυχὸν ἑλλείψεις τῆς πατρικῆς ἢ γονεϊκῆς παρουσίας καί τις τυχὸν ἐπιπτώσεις τους ἀνω στὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, εἴτε νά τις λάβουμε ὑπερβολικὰ ὑπόψη. Σέ τέτοιο σημεῖο, ὥστε μερικοὶ νά φθάνουν νά ὑποστηρίζουν, ὅτι εἶναι ἀδύνατο νά ἀποκαλύψουμε τὸν Θεὸ τῆς Ἀγάπης, τὸν Θεὸ Πατέρα σ' ἐκεῖνο τὸ παιδί ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἔλειψε τὸ εὐεργέτημα νά ἔχει «*ἀληθινὸς γονεῖς*».

Θά μπορούσαμε νά ἐπισημάνουμε τρεῖς κύριες στάσεις ὡς πρὸς τὸ ζήτημα πού συζητοῦμε.

Ἡ πρώτη ἀπαισιόδοξη: τίποτε δέν μπορεῖ νά γίνει ὅταν ἕνα παιδί δέν ἐδοκίμασε τὴ γονεϊκὴ ἀγάπη καί δέν θαύμασε τοὺς γεννήτορες του ἢ ἔστω καί τὰ ὑποκατάστατά τους.

Ἡ δευτέρη αισιόδοξη: ὑποστηρίζει, ὅτι τίποτε ἄλλο δέν μπορεῖ νά εὐνοήσει τὴν ἀναζήτηση ἂν ὄχι τὴν ἀνακάλυψη τοῦ Θεοῦ Πατέρα ὅσο ἢ στέ-

ρηση του επίγειου πατέρα και μητέρας.

Η τρίτη τέλος, των αδιαφόρων, που θεωρούν ότι αυτή ή κατάσταση δεν μπορεί να έχει κανενός είδους έπιπτώσεις στην κατήχηση ή διαποίμανση, δεδομένου ότι ο οὐράνιος Πατέρας είναι τελείως άλλης τάξεως από τον επί γης πατέρα ή μητέρα.

Καμία όμως από τις αναφερθείσες τρεις στάσεις δεν φαίνεται να ικανοποιεί αληθινά.

Στην πρώτη μπορούμε ν' αντιτάξουμε, ότι ο Θεός στην υπερβατικότητά του, δεν έχει ανάγκη από γήινες μορφές για να γίνει καταληπτός: ή ανθρώπινη πατρότητα προέρχεται, σύμφωνα με τον Απόστολο Παύλο, από τον Θεό και δεν συμβαίνει το αντίθετο (Εφεσίους 3, 15).

Στη δεύτερη θέση μπορούμε ν' αντιστρέψουμε πώς μία αναζήτηση του Θεού που δεν θα θεμελιωνόταν παρά πάνω σε μία απογοήτευση ή σε ένα κενό, θα κινδύνευε πολύ στο να οδηγήσει σ' έναν πατέρα της αναπλήρωσης, της εικασίας, για τον οποίο θα μπαίναμε στον πειρασμό να χρησιμοποιήσουμε την ίδια λέξη του Φρόντ μιλώντας για ένα «πατέρα της αυταπάτης».

λώντας για ένα «πατέρα της αυταπάτης».

Στην τρίτη θέση, τέλος, θα μπορούσαμε να απαντήσουμε πώς ή απογοήτευση του παιδιού, ως προς τους γεννήτορες του, πολύ περισσότερο μια έγκατάλειψη, μια απόρριψη, κακή μεταχείριση, θα ξεπεδήσουν αναγκαστικά στον έσωτερικό του κόσμο, τη στιγμή που θα του κάνουμε λόγο για τον Θεό ως πατέρα: Θα ήταν σαν να πέφταμε στον άγγελισμό αν σκεφτόμαστε διαφορετικά. Πρέπει, λοιπόν, να θεωρήσουμε, ότι ή στέρηση ενός όμαλου οικογενειακού περιβάλλοντος είναι δυνατό να έχει πραγματικές έπιπτώσεις πάνω στην εικόνα που θα σχηματίσει το άτομο αναφορικά με τη θεία πραγματικότητα και το σχέδιο αγάπης του Θεού του.

Το να λάβουμε όμως υπόψη αυτό το μειονέκτημα δεν απαιτεί με κανένα τρόπο να άπαρηθοῦμε μία Άποκάλυψη, που όχι μόνο θα την ευχόμαστε για το συγκεκριμένο πρόσωπο, αλλά που αντικειμενικά είναι αληθινή αν την δούμε κάτω από την όπτική γωνία και προοπτική του κατηχητή: πώς θα μπορούσε συνεπώς να την άρνηθεί ο τελευταίος;

Διαπιστώνεται, πάνω στα πράγματα, πώς όταν αυτή ή Άποκάλυψη προσφέρεται με τρόπο άκριβη και λεπτό όχι μόνο δεν πέφτει στο κενό, δεν τραυματίζει το άτομο, δεν ύφίσταται παραμορφώσεις που θα φοβόμαστε, άλλ' αντίθετα καθιστά το παιδί ή τον έφηβο ευτυχισμένο και τον βοηθάει ν' άνθισει. Τη χαιρείται βαθειά και παρά τις άρνητικές δικές του έμπειρίες, ο άνθρωπος είναι έτοιμος να άνοιχτεί στο βασικό χριστιανικό μυστήριο του Θεού Πατέρα και της τριαδικής Του ζωής, ζωής στην οποία μάς συνάπτει πάντα ή Χάρη, καθιστώντας μας υίους έξ υιοθεσίας αυτού του ίδιου του Θεού. Για κάτι τέτοιο θα ήταν άρκετο αν λαβαίναμε υπόψη το γεγονός ότι κάθε άνθρωπος φέρει μέσα του, με τρόπο έμφυτο, την έπιθυμία να συμμετάσχει στη ζωή του Θεού.

Με αυτά που ανέφερα πιο πάνω αισθάνομαι ότι φωτίστηκε λίγο περισσότερο το ζήτημα που διαπραγματευόμαστε με τρόπο τέτοιο ώστε να μπορέσει ο Κατηχητής να έπιδείξει μία ρεαλιστική στάση στο πρόβλημα που πραγματικά ύφίσταται σήμερα. Κι αν ο ίδιος δεν μπορεί να γίνει ή να θεωρηθεί πατέρας, να καταλάβει και να δώσει να καταλάβουν οι άλλοι που ύπάρχει ή αληθινή πατρότητα. Ός αληθής παιδαγωγός να ξέρει που θα παραπέμπει και προς τὰ που καθοδηγεί όταν έναγωνίως του άπαιτοῦν: «δείξον ήμιν τον πατέρα» (Ιωάννου 14, 8)!

Του Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμού

Η μνημειώδης φράση του αγίου Νικολάου Καβάσιλα «ή Ἐκκλησία σημαίνεται ἐν τοῖς μυστηρίοις» (Ἑρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας, λη', 1) προορίζεται νὰ συνοδεύει κάθε ἐνέργεια καὶ πράξη μας. Σηματοδοτεῖ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο καλούμαστε νὰ ὑπάρχουμε καὶ νὰ σκεφτόμαστε. Περιγράφει τοὺς ἄξονες καὶ τὶς ἀρχές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους. Μὲ ἄλλα λόγια, κάθε στιγμή καὶ κάθε πτυχή τῆς Λατρείας μας καλεῖται νὰ ἀποπνεύει σύναξη, ὅπως ἐξ ἀρχῆς ὀνομαζόταν καὶ ἡ Λειτουργία καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Οἱ αἰῶνες κύλησαν καὶ τὸ «καταστατικό»

Γιὰ νὰ φανερώνεται ἡ Ἐκκλησία

αὐτὸ τῆς Λατρείας μας ξεχάστηκε. Ζητήματα τάξεως καὶ ἐπιφανείας κυριάρχησαν. Ἔτσι, λοιπόν, ἓνα ἀπὸ τὰ συχνότερα καὶ βασικότερα σφάλματα ἡμῶν τῶν κληρικῶν εἶναι ὅτι σήμερα πλέον θεωροῦμε τὰ περισσότερα προβλήματα τῆς Λατρείας μας θέματα τυπικοῦ. Ἐνῶ στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ προβλήματα στὴν ἐκκλησιολογία.

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ δὲν στοχεύει σὲ ὑποτίμηση τοῦ τυπικοῦ, στὸ ὁποῖο χρωστᾶμε τουλάχιστον τὴν ἀπαραίτητη αὐτοπειθαρχία μας καὶ τὴν ἐνότητα τῆς λειτουργικῆς πράξης. Ὅταν τὸ τυπικὸ μᾶς ζητᾶ νὰ ποῦμε σαράντα φορές τὸ «Κύριε ἐλέησον» θὰ τὶς ποῦμε ἔστω καὶ ἂν βαριόμαστε ἢ δὲν βρίσκουμε νόημα· οὔτε εἴκοσι οὔτε τριάντα. Καὶ ἡ ὑπακοή μας αὐτὴ θὰ ἐπισύρει εὐλογία. Ἄλλα δὲν ὀμιλοῦμε περὶ αὐτοῦ τώρα.

Ὅταν μὲ πνεῦμα μαθητείας ρωτοῦμε εἰσηγητὲς σὲ ἱερατικὲς συνάξεις ἢ μεγαλύτερους κληρικούς πῶς κάνουμε τὸ α ἢ τὸ β καὶ πότε κ.λπ., ἐκτὸς ἐλάχιστων ἐξαιρέσεων τὸ πνεῦμα

τῶν ἐρωτήσεών μας θεωρεῖ δεδομένο ὅτι κάπου στὸ τυπικὸ ὑπάρχει ἡ περίπτωση γιὰ τὴν ὁποία ἐνδιαφερόμαστε, ὅποτε ὁ εἰδήμων θὰ μᾶς ἐνημερώσει καταλλήλως. Στὴν πραγματικότητα μιμούμαστε τοὺς μαθητὲς ποὺ ζητοῦν ἔτοιμες ἀπαντήσεις καὶ μόλις ἀρχίσει ὁ δάσκαλος νὰ ἐξηγῆ τὸ γιατί, ἀρχίζουν νὰ πλήττουν. Μᾶς ἐνδιαφέρει συνήθως ἡ ἄμεση χρῆση τῶν πληροφοριῶν καὶ ὄχι τὸ πῶς καὶ γιατί φθάσαμε ἐδῶ ποὺ εἴμαστε. Φαίνεται ὅτι δυσκολευόμαστε στὴν κριτικὴ σκέψη ἢ δὲν ἔχουμε μάθει νὰ τὴν καλλιεργοῦμε.

Βεβαίως ἡ πολυπλοκότητα τῆς ἱστορικῆς ἔρευνας, προσιτῆς μόνο στοὺς εἰδικούς, μᾶς ἀποθαρρύνει ἀπὸ τὸ νὰ ζητᾶμε περισσότερες ἐξηγήσεις καὶ δικαιολογημένα. Δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ παρακολουθήσουμε τὶς περιπέτειες τῶν χειρογράφων ἢ τῶν λειτουργικῶν συνηθειῶν τῆς μακραίωνης πορείας τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅμως δὲν διαφαίνεται γύρω μας ἀρκετὰ ἢ ἀγωνία γιὰ τὸ ποιά πρακτικὴ ὑπηρετεῖ τὴν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας, πῶς αὐτὴ θὰ «σημαίνεται», δηλαδή θὰ φανερώνεται, μὲ τὶς ἐνέργειές μας. Δὲν ἀκούγονται ἐρωτήσεις καὶ διαπιστώσεις τοῦ τύπου «ποιοῦ νόημα ἔχει αὐτὸ ποὺ κάνουμε;» ἢ «ταυριάζει στὴν οὐσία τῆς Ἐκκλησίας;» ἢ «πῶς θὰ ἔλθουμε πιὸ κοντὰ μὲ τοὺς λαϊκοὺς ἀδελφούς μας;» ἢ «αὐτὴ ἡ λειτουργικὴ πρακτικὴ νοιώθω νὰ μὲ ἀποξενώνει ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ κ.ο.κ. Τὸ τραγικὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι, τελικὰ γνωρίζω τί πρέπει νὰ κάνω, ἀλλὰ ἀγνοῶ γιατί τὸ κάνω.

Ἴσως νὰ πρόκειται γιὰ τὴν πηγὴ καὶ τὴ ρίζα ὄλων τῶν λειτουργικῶν σφαλμάτων. Ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν ἐκκλησιολογικὴ σκέψη, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἐκκλησιολογικὸ φρόνημα ἀφοῦ αὐτὸ τὴ γέννησε, θεωροῦμε ὅτι ὡς λειτουργοὶ λογοδοτοῦμε σὲ κάποιον βιβλίο ποὺ περιέχει μίαν συγκεκριμένη ἀσάλευτη τάξη. Δὲν μᾶς περνάει ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὅτι σὲ τελευταία ἀνάλυ-

Τὰ ἐρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας
νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό,
Ἑρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ἢ στὸ
thermosv@otenet.gr.

ση λογοδοτούμε στὸν Χριστὸ πὺ μεριμνᾶ γιὰ τὸ σῶμα Του, ἀλλὰ καὶ στὰ ἴδια τὰ μέλη Του, τοὺς ἀδελφούς μας, γιὰ τοὺς ὁποίους τελικά μᾶς χαρίσθηκε ἡ δωρεὰ νὰ λειτουργοῦμε.

Ἄν αὐτὰ μᾶς φαίνονται κάπως ἀφηρημένα, ἄς τὰ κάνουμε ἀπλούστερα. Ὅταν τελοῦμε ἕνα ἀγιασμό, γιατί ραντίζουμε τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ πατώματα καὶ ὄχι τοὺς ἀνθρώπους;

Ἴσως δὲν μᾶς περνᾶ ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὅτι πράττουμε ἔτσι. Ἄν τὸ καλοσκεφθοῦμε, ὅμως, θὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι συχνὰ ἀρκούμαστε ἀπλῶς νὰ τηρήσουμε τὸ τυπικὸ ραντίζοντας τὸν περιβάλλοντα χῶρο σταυροειδῶς, ἀλλὰ λησμονοῦμε τοὺς ἀνθρώπους πὺ συμμετέχουν στὸ τυχόν ἔργο: ἐκπαιδευτικούς (σὲ σχολεῖο), ὑπαλλήλους (σὲ γραφεῖο ἢ κατάστημα), ὁμιλητές (σὲ ἐκδήλωση πὺ θὰ ἀκολουθήσει) κ.λπ. Ἄλλὰ γι' αὐτοὺς γίνεται ὁ ἀγιασμός! Χρειάζεται νὰ μᾶς δώσει σχετικὴ ἐντολὴ τὸ τυπικό;

Πρακτικά, τί σημαίνει ἔγνοια γιὰ τὴν ἐκκλησιολογία; Σημαίνει ἀγωνία νὰ παραμένουμε ἐνωμένοι μὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ νὰ ἀναπέμψουμε κοινὴ τῆ φωνή, ὥστε νὰ μὴ λέμε ἄλλα ἐμεῖς καὶ ἄλλα αὐτοὶ διὰ τοῦ ψάλτη ταυτόχρονα. Δὲν εἶναι νοητὸ νὰ λέγονται παράλληλα καὶ ταυτόχρονα λόγια στὴ Θεία Λατρεία. Ὁ λειτουργὸς δὲν δικαιούται νὰ ἐξαιρεῖ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὴν ἀκρόαση ὅσων ψάλλει ὁ λαός, διότι καὶ αὐτὸς προσεύχεται μὲ ἐκεῖνα τὰ λόγια. Ὅπως τοιζεῖ ὁ χρυσορρήμων Ἰωάννης, ὁ ἐραστής τῆς ἐκκλησιολογίας καὶ τῆς εὐχαριστίας, «*συγκεντρώνονταν στὴν ἀρχαία ἐποχὴ ὅλοι καὶ ἔψαλλαν ἀπὸ κοινού. Αὐτὸ πράττομε καὶ τώρα... Μιὰ φωνὴ πρέπει νὰ ἀκούγεται πάντοτε στὴν Ἐκκλησία, ἀφοῦ εἶναι ἕνα σῶμα. Γι' αὐτὸ καὶ μόνο ἐκεῖνος πὺ ἀναγινώσκει ὁμιλεῖ. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη πὺ εἶναι ἐπίσκοπος ὑπομένει καὶ κάθεται σωμαίνοντας. Καὶ ὅταν ψάλλει ὁ ψάλτης ψάλλει μόνος. Καὶ ἂν ὑποψάλλουν ὅλοι, ἡ φωνὴ ἐξέρχεται σὰν ἀπὸ ἕνα στόμα. Καὶ αὐτὸς πὺ ὁμιλεῖ ὁμιλεῖ μόνος*» (Ὁμιλία λς' εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους, 6-7, ΕΠΕ 18Α, 515,523.)

Ἐγνοια γιὰ τὴν ἐκκλησιολογία σημαίνει νὰ μὴν ἠσυχάζουμε μὲ τὴ θύμηση ἐκείνων, τῶν μὴ τακτικῶν πιστῶν, πὺ βρέθηκαν εὐκαιρικὰ στὸ ναὸ, καὶ «δὲν δίνουν δεκάρα» γιὰ τὸ ἂν τηρήσαμε προσεκτικὰ τὸ τυπικό, ὅσο καί-

γουνται γιὰ τὸ ἂν θὰ συναντήσουν Λατρεία φιλόξενη γι' αὐτοὺς. Ἄν δηλαδὴ θὰ λάβουν ἀπὸ ὅλους ἐμᾶς τοὺς «παλιούς» τὸ μήνυμα πὺς ὑπάρχει χῶρος καὶ γι' αὐτοὺς.

Σημαίνει ἐπίσης νὰ καταπολεμήσουμε μὲ κάθε τρόπο, ἤπιο στὴν ἀρχὴ καὶ δυναμικὸ ἂν χρειαστεῖ, τὴν ἐξωπραγματικὴ τάση κάποιων ψαλτῶν νὰ ἐκτελοῦν ἀργὰ μέλη στὶς ἐνορίες, ἀλλὰ καὶ τὴν (συγχωρέστε με) δαιμονικὴ συνήθειά τους νὰ ἀλλοιώνουν τὸν ρυθμὸ κάποιου τροπαρίου, ὅταν ὁ λαὸς ἀρχίσει νὰ τὸ συμψάλλει προκειμένου νὰ τὸ συνεχίσουν μόνοι τους, αὐτονομημένοι θλιβεροὶ μονωδοὶ πὺ δὲν μιλῶνται ἀπὸ τὸν ὄχλο...

Σημαίνει ἀκόμη μετοχὴ στὸ φρόνημα μὲ τὸ ὁποῖο θρηνολογεῖ πάλι ὁ μέγας Χρυσόστομος: «*Ἀλλίμονο, τὰ πολύτιμα τῆς Ἐκκλησίας κατάντησαν σκέτα σχήματα, ὄχι ἀλήθεια· ἀλλίμονο, τὰ σύμβολα αὐτοῦ τοῦ χῶρου ἔχουν μείνει στὰ λόγια... Γι' αὐτὸ δὲν γνωρίζουμε, διότι τὰ θεωροῦμε μόνο ἄδειες κουβέντες (τύπον ρημάτων), καὶ δὲν κατανοοῦμε*» (Γ' ὁμιλία εἰς τὴν πρὸς Κολοσσαεῖς, 4, ΕΠΕ 22,145). Ἀναφέρεται ἐδῶ στὴν εἰρήνη τὴν ὁποία εὐχεται ὁ λειτουργὸς εὐλογώντας καὶ ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἀποτελεῖ τὴν κύρια ἔγνοια μας τὴν ὥρα ἐκείνη, ἀφοῦ αὐτὴ συνιστᾶ καὶ συγκροτεῖ τὸ ἴδιο τὸ γεγονός τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν οὐσία τῆς Θείας Λειτουργίας. Ἄντ' αὐτοῦ ἐμεῖς –κληρικοὶ καὶ λαϊκοί– «*χανόμαστε*» σὲ ποικίλους λογισμοὺς, ἐνίοτε καὶ λογισμοὺς πὺ ἀντιμάχονται τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀγάπη. Ἄλλὰ τὸ τυπικὸ τὸ τηροῦμε, καὶ ἐνίοτε δίνουμε μάχες γι' αὐτὸ!

Πολλὰ ἄλλα σημαίνει ἀκόμη πὺ δὲν τὰ χωρᾶ ὁ τόπος, ὅσα καταργοῦν τὴ «λατρεία νόμου» πὺ ἐγκαταστάθηκε ἀνεπαισθήτως μέσα στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. Ὅσο ἡ ἐκκλησιολογικὴ μας συνείδηση ὑποβαθμίζεται, τόσο τὰ λατρευτικὰ λόγια λειτουργοῦν μέσα μας ὡς τύπος ρημάτων, ὡς ἄδειες κουβέντες. Ὅσο –ἀντίθετα– ἡ σχέση μας μὲ τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο ζωντανεῖ καὶ γίνεται ὑπηρετικὴ, τόσο ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ φανερόνεται, ἡ Ἐκκλησία δοξάζεται, καὶ ὁ οὐρανὸς πανηγυρίζει. Διότι δόξα τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦν τὰ ἐναρμονισμένα ἐν ἀγάπη μέλη τῆς. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐδήλωσε στὸν προφήτη Ὡση: «*Ἐλεος θέλω καὶ ὄχι θυσίες, ἐπίγνωση Θεοῦ καὶ ὄχι ὀλοκαυτώματα*» (6:6).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Θεραποστολή, στὰ ἴχνη τοῦ Χριστοῦ

Ὁ ἐκλεκτὸς λειτουργιολόγος π. Δημήτριος Τζέρπος, ὁ ὁποῖος προσφάτως κατέλαβε τὴν βαθμίδα τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Καθηγητοῦ στὸ Τμῆμα Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, παρουσιάζει πρὸς τοὺς μελετητὲς τῶν ζητημάτων τῆς Θείας Λατρείας τὴ νέα μελέτη του μὲ τίτλο «Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἀκολουθία εἰς ψυχορραγοῦντα». Ἡ μελέτη ἐξεδόθη ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις “Τῆνος” (Ἀθῆναι, 2007) στὴν σειρὰ τῶν Συγχρόνων Λειτουργικῶν Προβληματισμῶν καὶ ἔχει τὸν διαφωτιστικὸ ὑπότιτλο: Συμβολὴ στὴ Μελέτη τοῦ Βυζαντινοῦ Εὐχολογίου. Στὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου ὁ συγγραφεὺς ἐξηγεῖ τὸν σκοπὸ τῆς συγγραφῆς: «Υπάρχει ἓνα χρονικὸ διάστημα κατὰ τὶς ἔσχατες στιγμὲς τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὁποῖο, ὅταν ὁ θνήσκων περιέρχεται σὲ κατάστασι ἀναισθησίας καὶ ἀπώλειας συνειδήσεως, χάνει ὀριστικὰ καὶ τὴ δυνατότητα συμμετοχῆς στὴ Θεία Κοινωνία. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς τὸ μόνον τὸ ὁποῖο ἀπομένει μέχρι τῆς τελευτίας ἐκπνοῆς εἶναι οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ προσευχῆς τῆς Ἐκκλησίας, πράγμα τὸ ὁποῖο γίνεται ἀπολύτως ὑπὲρ ζώντων καὶ κεκοιμημένων. Μὲ τὴν ἔννοια αὐτὴ ἡ ἐμπεριεχομένη στὸ Βυζαντινὸ Εὐχολόγιο Ἀκολουθία εἰς Ψυχορραγοῦντα ἀποτελεῖ τὴ σημερινὴ ἔκφρασι τῶν προσευχῶν, μὲ τὶς ὁποῖες ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία συμπαρίσταται στὰ τέκνα της, κατὰ τὶς ἔσχατες αὐτὲς στιγμὲς τοῦ ἐπίγειου βίου. Τὸ πόσο δὲ ὑπαρκτὴ εἶναι καὶ σήμερα ἡ ποιμαντικὴ αὐτὴ ἀνάγκη ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἀκολουθία αὐτὴ διατηρήθηκε σὲ λειτουργικὴ χρῆσι καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γενομένη γνωστὴ παρέμβασι ἐπὶ τῶν Νεκρωσίων Ἀκολουθιῶν τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου, συμπεριλαμβανεται δὲ καὶ στὴν μὲ ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κυκλοφοροῦμενη ἔκδοσι τοῦ ἰσχύοντος Μικροῦ Εὐχολογίου». Στὸ κεφάλαιον «Συμπεράσματα-Προτάσεις» τοῦ βιβλίου παρατίθεται λεπτομερῶς ἡ λειτουργικὴ τάξι τῶν εὐχῶν καὶ ψαλμῶν πού πρέπει νὰ ψάλλονται κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν εἰς Ψυχορραγοῦντα. Παρατίθεται

ἐπίσης Παράρτημα Κειμένων καὶ Εἰκόνων καθὼς καὶ πλούσια βιβλιογραφία.

Τὸ Ψαλτήριον σὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοσι

Ἀπὸ τὴν δόκιμη θεολογικὴ γραφίδα τοῦ Καθηγητοῦ Ἀθανασίου Δεληκωστοπούλου προέρχεται ἡ Νεοελληνικὴ Ἀπόδοσι τοῦ Ψαλτηρίου, ἡ ὁποία ἤδη κυκλοφορεῖται σὲ Δ' ἔκδοσι λόγω τῆς θετικῆς ὑποδοχῆς καὶ ἀποδοχῆς ἀπὸ τὸν κληρὸν καὶ τὸν λαὸ τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον ἑλληνοφώνου Ὁρθοδοξίας. Τὸ πρωτότυπον κείμενον βασίζεται στὸ ἀuthεντικὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν κείμενον τῆς μεταφράσεως τῶν Ἑβδομήκοντα πού ἐκδόθηκε σὲ ὄγδοι ἔκδοσι στὴ Βενετία καὶ ἀνατυπώθηκε ἐν Ἀθήναις τὸ 1877 «κατ' ἔγκρισιν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας», δηλαδὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ Νεοελληνικὴ Ἀπόδοσι εἶναι γραμμένη ἀπὸ τὸν Καθηγητὴ Ἀθανάσιον Δεληκωστόπουλον σὲ στρωτὴ καὶ γλαφυρὴ καθομιλουμένη δημοτικὴ χωρὶς ἀκρότητες, ἐντὸς δὲ παρενθέσεων γίνεται καὶ σύντομη θεολογικὴ ἐρμηνεία, ὅπου τοῦτο ἀπαιτεῖται. Στὴν ἔκδοσι αὐτὴ προτάσσονται συγχαρητήριοι ἐπιστολῆς τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, τῶν Προκαθημένων τῶν τριῶν Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου, τῶν Μακαριωτάτων Ἀρχιεπισκόπων πρώην Κύπρου κ. Χρυσόστομου καὶ Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου καὶ πολλῶν Ὁρθοδόξων Μητροπολιτῶν. Ὁ συγγραφεὺς μᾶς θυμίζει στὸν Πρόλογόν του ὅτι οἱ Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ κατέχουν ξεχωριστὴ θέσι τόσο στὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας ὅσο καὶ στὴν καθημερινὴν ζωὴ τῶν πιστῶν. Ἡ θέσι αὐτὴ δὲν ὀφείλεται μόνον στὴν ποιητικὴν τους μορφήν καὶ τὴ σύντομη διατύπωσίν τους, ἀλλὰ κυρίως στὴν ποιικιλίαν τῶν θεμάτων πού ἀναφέρονται στὰ αἰώνια προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ στὰ ἔντονα συναισθήματα πού οἱ Ψαλμοὶ ἐγείρουν στὴν ἀνθρώπινον ψυχήν. Σημειώνουμε ὅτι ἡ κεντρικὴ διάθεσι τοῦ βιβλίου γίνεται ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἀνιστόρητες βολές κατά τοῦ Κλήρου

Καί πάλι μέ τήν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπετείου τῆς 25ης Μαρτίου ἀκούσθησαν ἀπό ἀνιστόρητα καί ἐμπαθῆ χεῖλη κατηγορίες καί ἀνακρίβειες σχετικά μέ τόν ρόλο τοῦ Ὁρθοδόξου Κλήρου κατά τήν Τουρκοκρατία καί τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση. Ἐπειδή καλύτερα ἀπό ἐμᾶς γνώριζαν τὰ πράγματα ἐκεῖνοι πού τὰ ἔζησαν ἀπό κοντά καί οἱ ὁποῖοι ἀγωνίσθηκαν γιά τήν Ἐλευθερία, κρίνω σκόπιμο νά ξαναδιαβάσουμε τί γράφει σχετικῶς ὁ ὑπασπιστής τοῦ Κολοκοτρώνη Φώτιος Χρυσανθόπουλος ἢ Φωτάκος στήν σελίδα 25 τῶν Ἀπομνημονευμάτων του: «Ὁ Ἑλληνικός Κλήρος ἦτο προωρισμένος ἀνωθεν διά νά εὐρεθῆ τόσον φιλόπατρις καί νά σώσῃ ὁλόκληρον τὸ ἔθνος. Διότι ἅμα ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία ἐχάθη, ὁ κλήρος ἐδέχθη τήν κηδεμονίαν ἔθνους ἀπροστατεύτου, καί μὴ ἔχοντος ἄλλο στήριγμα καί ἄλλην παρηγορίαν, εἰμὴ μόνον τήν θρησκείαν. Ὁ Κλήρος ἐσυμβούλευε καί ἐνουθέτει τὸ ἀπηλπισμένον ἔθνος τήν καρτερίαν καί τήν ὑπομονήν. Ὁ λαὸς εἰς τήν θρησκείαν του εὐρίσκε τήν ἀνάπαυσίν του, ὑποφέρων ὅλα τὰ δεινὰ τῆς τυραννίας μαζί μέ τόν κληρὸν του. Κατὰ τήν ἐπανάστασιν πρῶτος ὁ κλήρος ἐφάνη εἰς τὸν ἀγῶνα μέ τὸν σταυρὸν καί μέ τήν σπάθην εἰς τὰς χεῖρας διά νά σώσῃ τὸ πλανημένον ποῖμνιον καί νά ὀδηγήσῃ αὐτὸ εἰς τήν ἐλευθερίαν του φυσικῶς, πολιτικῶς καί θρησκευτικῶς. Αὐτὸς ἐφύλαξε τὰ γράμματα καί τήν γλώσσαν». Καί γιά ἐκείνους πού λέγουν ὅτι δέν ὑπάρχουν γραπτές μαρτυρίες γιά τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο θυμίζουμε τήν σχετικὴ παρατήρησιν τοῦ Φωτάκου στήν σελίδα 36 τοῦ ἰδίου βιβλίου: «Μόνοι των οἱ Ἕλληνες ἐφρόντιζαν διά τήν παιδείαν, ἡ ὁποία συνίστατο εἰς τὸ νά μαυθάνουν τὰ κοινὰ γράμματα, καί ὀλίγην ἀριθμητικὴν ἀκανόνιστον. Ἐν ἐλλείψει δὲ διδασκάλου ὁ ἱερεὺς ἐφρόντιζε περὶ τούτου. Ὅλα αὐτὰ ἐγίνοντο ἐν τῷ σκότει καί προφυλακτὰ ἀπὸ τοὺς Τούρκους». Βεβαίως μετὰ τὸ 1700 καί σὲ ὀρισμένες μόνον πόλεις λειτούργησαν καί φανερά ἑλληνικὰ σχολεῖα, ὅμως τοῦτο δέν ἀναρρεῖ τήν σκληρὴν πραγματικότητα ὅτι σὲ δύσκολες ἐποχὲς ἴσως καί παράλληλα μέ τὰ φανερά σχολεῖα χρειάσθηκε ἡ κρυφὴ παιδεία μέ πρωτεργάτη τὸν παπὰ καί τὸν καλόγερο. Κι ὅταν ἀκόμη τὸ κτίριο τοῦ σχολεῖου ἦταν φανερό τὸ περιεχόμενον ἔπρεπε νά εἶναι κρυφόν, διότι μιλοῦσε γιά τὰ περασμένα μεγαλεῖα καί γιά τήν ἀνάγκη ἀπελευθερώσεως τοῦ Γένους.

Οἱ νέοι καὶ τὸ Πάσχα

Παλαιότερα τὰ Ἀναγνωστικά καί τὰ Νεοελληνικά Κείμενα ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς Ἐκπαίδευσως περιεῖχαν πολλὰ καί ὠραῖα ἀναγνωσμάτια γιά τὸ πνευματικὸ περιεχόμενον τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, γιά τὰ ἦθη καί τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς πού συνδέονται μέ τήν πίστη μας, γιά ὅσα ἔγραψαν μεγάλοι λογοτέχνες καί ποιητὲς πού ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ τὰ Πάθη καί τήν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Σὲ πολλὰ σχολεῖα θυμοῦμαι ὅτι οἱ καθηγητὲς τῆς Ὡδικῆς μάθαιναν στὰ παιδιά ὕμνους τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί ἔτσι τοὺς ἔδιναν τήν χαρὰ νά κατανοοῦν καλύτερα τὶς Ἀκολουθίες τῶν Ἁγίων Ἡμερῶν. Σήμερα τὰ πράγματα ἔχουν γίνῃ πιὸ πεζὰ καί οἱ ἀναφορὲς στήν Ὁρθοδοξία εἶναι ἐλάχιστες μέ ἐξαιρεση τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Πρέπει ὅλοι νά βοηθήσουμε τὰ παιδιά μας νά ἔρχονται στοὺς Ναοὺς πυκνότερα καί συχνότερα, ἰδίως δὲ σὲ τέτοιες χρονιᾶρες μέρες. Κληρικοί, γονεῖς, ἐκπαιδευτικοί, καθηγητὲς, λοιποὶ συγγενεῖς ἄς κάνουμε ὅ,τι μπορούμε γιά νά ἐνσταλάξουμε στήν ψυχὴ τοὺς τὸ Σταυροαναστάσιμο μήνυμα τῶν ἡμερῶν. Ἄς μὴν στερῆσουμε ἀπὸ τοὺς ἀγχωμένους νέους τῆς ἐποχῆς μας τὸ ξεδίψασμα ἀπὸ «πηγὴν ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον». ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Προκήρυξη Διαγωνισμοῦ

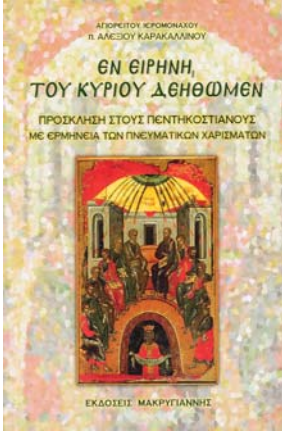
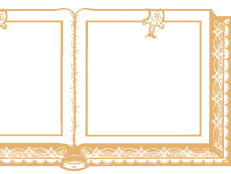
Ἡ Ἰ. Μ. Φθιώτιδος προκήρυξε Καλλιτεχνικὸ Διαγωνισμὸ Ζωγραφικῆς καί Ἀγιογραφίας μέ θέμα: «Ὁρθόδοξη ἀπεικόνισις τοῦ Μ. Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας», μέ σκοπὸ νά ἀποδοθεῖ ἡ ὀρθόδοξη εἰκόνα γιά τὸν Ἅγιο Βασίλειο, σὲ ἀντιδιαστολὴ μέ τήν ἀλλοιωμένη κοσμικὴ ἀπεικόνισις, πού κυκλοφορεῖ κατὰ τὶς ἑορτὲς τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ ἔτους. Τὸ ἔργο πρέπει νά ἀποτυπώνει τήν ὀρθόδοξη μορφή τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ὡς ἀρχιερέως, χωρὶς μήτρα, μέ τὰ διακριτικὰ ὅμως τοῦ ἐπισκόπου, μέσης ἡλικίας. Πίσω ἀπὸ αὐτὸν θὰ εἰκονίζεται ἡ Βασιλειάδα καί θὰ πλαισιώνεται ἀπὸ τοὺς ἐλεθθέντες καί διακονουμένους (παιδιά, χῆρες, φτωχοὺς, ἀρρώστους κ.λπ.). Τὸ ἔργο πρέπει νά παραδοθεῖ στήν Ἰ. Μητρόπολη ἕως τὶς 31 Αὐγούστου 2007. Γιά περισσότερες πληροφορίες οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νά ἀπευθυνθοῦν στήν Ἰ. Μητρόπολη Φθιώτιδος, τηλ. 22310 50551-2-3, φάξ 2231050554, e-mail : imfth@otenet.gr

ΝΕΑ ΕΦ' ΑΠΑΞ

- Όνομ/νυμο: Ι.Θ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15989 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.758,39
- Όνομ/νυμο: Α.Λ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15990 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.226,53
- Όνομ/νυμο: Ι.Π. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15991 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 2 / Συντάξιμα έτη: 29-2-12 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.616,08
- Όνομ/νυμο: Γ.Μ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 15992 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 9 / Συντάξιμα έτη: 18-9-27 / Ποσό Έφ' άπαξ: 18.706,30
- Όνομ/νυμο: Α.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15995 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 33-10-22 / Ποσό Έφ' άπαξ: 41.860,41
- Όνομ/νυμο: Π.Χ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15996 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 45.207,55
- Όνομ/νυμο: Δ.Α. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 15997 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 10 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 17.197,39
- Όνομ/νυμο: Ε.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15998 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 32-7-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 42.223,35
- Όνομ/νυμο: Π.Μ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15999 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 3 / Συντάξιμα έτη: 29-10-21 / Ποσό Έφ' άπαξ: 42.817,02
- Όνομ/νυμο: Ν.Φ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16000 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-8-26 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.476,58
- Όνομ/νυμο: Γ.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16001 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.441,49
- Όνομ/νυμο: Α.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16002 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.015,72
- Όνομ/νυμο: Ε.Β. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16003 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-4-27 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.207,08
- Όνομ/νυμο: Γ.Δ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16004 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.289,22
- Όνομ/νυμο: Α.Σ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16005 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 5 / Συντάξιμα έτη: 26-11-4 / Ποσό Έφ' άπαξ: 26.550,74
- Όνομ/νυμο: Ι.Κ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16006 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-11-1 / Ποσό Έφ' άπαξ: 31.061,72
- Όνομ/νυμο: Σ.Π. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16007 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 28-0-26 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.319,40
- Όνομ/νυμο: Δ.Μ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16008 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 23-6-13 / Ποσό Έφ' άπαξ: 25.455,83
- Όνομ/νυμο: Η.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16010 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 44.935,76
- Όνομ/νυμο: Θ.Δ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16011 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-11-6 / Ποσό Έφ' άπαξ: 31.209,68
- Όνομ/νυμο: Χ.Α. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16012 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 43.321,91
- Όνομ/νυμο: Δ.Π. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16014 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-6-17 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.082,89
- Όνομ/νυμο: Α.Σ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16016 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 45.355,00
- Όνομ/νυμο: Ν.Δ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16017 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-9-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 33.532,01
- Όνομ/νυμο: Π.Π. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16018 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 8 / Συντάξιμα έτη: 19-10-18 / Ποσό Έφ' άπαξ: 18.697,12
- Όνομ/νυμο: Α.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16019 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.449,41
- Όνομ/νυμο: Γ.Ν. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16020 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 4 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.455,96
- Όνομ/νυμο: Δ.Π. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16021 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 29-10-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 32.770,55
- Όνομ/νυμο: Η.Σ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16022 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 3 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.284,75
- Όνομ/νυμο: Ε.Β. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16023 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 7 / Συντάξιμα έτη: 22-7-20 / Ποσό Έφ' άπαξ: 22.208,70

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

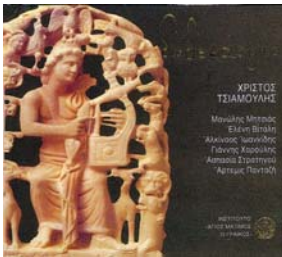
**Άγιορείτου Τερομονάχου
π. Άλεξίου (Trader)
Καρακαλλινού**
**EN EIRINH TOY
KYRIOY ΔΕΘΩΜΕΝ**

Ο συγγραφέας του πολύ ενδιαφέροντος και εξαιρετικά χρήσιμου αυτού βιβλίου, Τερομόναχος τώρα της Ι. Μ. Καρακάλλου του Άγιου Όρους, γεννήθηκε σε οικογένεια Μεθοδιστών στην Αμερική, όπου σπούδασε Χημεία και Θεολογία. Κατόπιν ήλθε στη Θεσσαλονίκη για περαιτέρω σπουδές, γνώρισε το Όρος και εγκαταβιώνει πλέον εκεί. Ήδη στην πατρίδα του γνώρισε την Όρθοδοξία και την ασπάσθηκε. Από τότε άρχισε μακροχρόνια έρευνα για να διατυπώσει έμπεριστατωμένη θεολογική απάντηση στο προτεσταντικό αίρετικό κίνημα των Πεντηκοστιανών και γενικά των «Χαρισματικών». Η έρευνά του κατέληξε στο βιβλίο αυτό. Είναι χαρακτηριστικό το ότι ο

συγγραφέας αντιμετωπίζει την έν λόγω αίρεση μέσα από την προοπτική της παράδοσης του Ήσυχασμού, την σπουδαιότητα της Όρθοδοξίας, όπως σημειώνει στον Πρόλογο του ό π. Μεταλληνός. Το σημαντικότερο είναι ότι στο βιβλίο ξεκαθαρίζεται πως οι πτώτες έρμηνείες για τώ «χάρισμα των γλωσσών» ούτε λίγο ούτε πολύ όφείλονται σε παραποιημένες μεταφράσεις άγιογραφικών χωρίων, στα όποια στηρίχθηκαν. Παράλληλα έξηγείται τώ μήνυμα και ή σημασία του χαρίσματος της γλωσσολαλίας με την άσκητική παράδοση, καθώς ό π. Άλέξιος έχει άφομοιώσει και άξιοποιεί την μακράν άγιορείτικη ιστορία και πνευματικότητα. Τώ βιβλίο χωρίζεται σε δυό μέρη. Στο πρώτο, πού άποτελείται από τέσσερα κεφάλαια, αναλύεται «Γιατί ή Έκκλησία της Πεντηκοστής είναι ή Άγία Όρθόδοξη Έκκλησία». Στο δεύτερο, πού τιτλοφορείται «Οί Πεντηκοστιανές Έκκλησίες», γίνεται αναφορά στην ιστορία και την ανάπτυξη του Πεντηκοστιανού Κινήματος καθώς και τώ κύρια δόγματά τους. Στόν Επίλογο, πού ξεχειλίζει από άγάπη, δίνεται με ειλικρίνεια ή όδός πού μπορεί νά ακολουθήσει ένας Πεντηκοστιανός για νά βγει από τώ άδιέξοδο των πιστευμάτων του. Και μία μικρή λεπτομέρεια πού δίνει την βαθύτερη ουσία αυτού του έργου: "Αν και άπευθύνεται με μεγάλη σαφήνεια αλλά και ευρύτατη γνώση πρós κάθε ενδιαφερόμενο, πέρα από τούς Πεντηκοστιανούς, γράφηκε κατ' άρχήν για ένα στενό συγγενικό του πρόσωπο πού ζούσε στην πλάνη τους. ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

**Χρίστος Τσιαμούλης
(Ίνστιτούτο «Άγιος Μάξιμος ό Γραικός»)
«ΔΩΔΕΚΑΟΡΤΟ»**

Η ζωή μας έπαιψε νά έχει λόγους νά γιορτάζει. Ίσως γιατί γέμισε ή κάθε μας μέρα με τόσες άχαρες στιγμές και έξαναγκασμούς, με τόση άπουσία συγκίνησης πού πάψαμε νά έχουμε φωτεινά πρόσωπα. Όστόσο τώ αιτήματα της ψυχής μας, ζητουν κάθε μέρα τώ μερίδιο του ουρανού πού μάς αναλογεί και όνειρευόμαστε. Η γιορτή στέκει λίγο πτώ ψηλά, περιμένοντας τή στιγμή πού θά στρέψουμε τώ βλέμμα μας πρós αυτήν, για νά μάς άποκαλυφθεί. Τώ δάκρυ και τώ χαμόγελο του Χριστού θά όδηγήσει τή σκέψη μέσα από την ανάμνηση της ζωής Του και ή

άποκάλυψη θά έρθει για αυτούς πού την έπέλεξαν. Θά άποκαλυφθεί τώ άληθινό μας πρόσωπο μέσα από τώ δικό Του πρόσωπο πού μοιάζει με τώ πρόσωπο κάθε ανθρώπου πού άτησε σε αυτή τή γή. Θά άποκαλυφθεί τώ νόημα της ζωής μας καθώς ακολουθούμε τώ δικά Του βήματα από την άθωότητα ως την όδύνη και την λύτρωση. Θά άποκαλυφθεί και ό τόσο τρομαχτικά διαφορετικός συνάνθρωπος πού καθρεφτιζόμαστε και πολλαπλασιάζεται στο πρόσωπό του τώ φώς ή τώ σκοτάδι μας. Και καθώς παρακολουθούμε πάνω από την Όραία Πύλη τώ δώδεκα βήματα της ζωής Του, θά μάς άποκαλυφθεί τελικά ό λόγος της γιορτής, πού είναι ή αιώνια χαρά της κοινής μας άγάπης. Ό Χρίστος Τσιαμούλης με τώ «Δωδεκάορτο» όλοκληρώνει ένα κύκλο μουσικής έμπειρίας και αναζήτησης: Λαϊκά άκούσματα πού άποδίδονται με σύγχρονο τρόπο και παραδοσιακές όρχήστρες πού συνεργάζονται και συνταιριάζονται φυσικά με τώ συνήθη ευρωπαϊκά όργανα, δείχνοντας πως ή έλληνική παράδοση μπορεί νά περνά μέσα από τώ σύγχρονο γίνεσθαι της μουσικής και νά άλληλοεπηρεάζεται, γεννώντας καινούργια άκούσματα από τόν Ευάγγελισμό της Θεοτόκου ως την Πεντηκοστή. ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

«Ἐὰν τίς διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω»

ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

(Γω. ζ' 37-38)

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα δίνεται ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ προσφέρεται στὴν Ἐκκλησία Του. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν νοεῖται Πεντηκοστή χωρὶς τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς τὶς ὑπόλοιπες Δεσποτικές Ἑορτές, χωρὶς τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασή Του. Δὲν νοεῖται Ἐκκλησία «Πεντηκοστιανή», γιατί δὲν σαρκώθηκε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλὰ ὁ Λόγος, τὸ Δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα Του καὶ σὲ Αὐτὸν ἐπαναπαύεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα συγκροτεῖ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὅπου ἐνεργεῖ θεωτικά ἐνώνει τὸν θεοῦμενο στὴν Ἐκκλησία, καὶ ποτὲ δὲν δημιουργεῖ μία παρα-ἐκκλησία.

Ὁ Χριστὸς-Μεσσίας κενώθηκε, ἔκλινε τοὺς οὐρανούς, κατέβηκε στὴν γῆ, ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε γιὰ μᾶς καὶ ἀναστήθηκε καὶ τώρα περιμένει τὴν δική μας ἀνταπόκριση ἀπευθύνοντάς μας τὸ ποθητὸ «ἐρχέσθω πρὸς με». Μᾶς ἄφησε τὴν Ἐκκλησία Του καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι πλήρης, ἀφοῦ εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, κατέχει τὴν διδασκαλία καὶ τὶς ἐντολές Του, συγκροτεῖται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ δὲν περιμένει κανέναν ἄλλον Μεσσία (μεσσιανισμός), δὲν ἀναζητεῖ κάποια ἄλλη ἀλήθεια (γνωστικισμός - θεωρία σταδιακῆς ἀποκαλύψεως), δὲν προσβλέπει σὲ κάτι ἔξω ἀπὸ Αὐτὴν (ἐκκοσμικευση). Αὐτὰ εἶναι ξένα πρὸς Αὐτήν. Προσμένει μὲν τὸν Χριστὸ στὴν Δευτέρα Παρουσία Του, ἀλλὰ πλέον ὡς Κριτή.

Οὔτε βεβαίως ἐμεῖς ὡς πρόσωπα περιμένουμε Μεσσία. Ἄν γιὰ ὅποιουδήποτε λόγο, ἐνῶ εἴμαστε βαπτισμένοι, αἰσθανόμαστε κενό, ἀνασφάλεια, λύπη καὶ τὰ παρόμοια, πού δηλώνουν ἔλλειψη ἢ ἀντίθεση πρὸς τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος («χαρά, ἀγάπη, εἰρήνη...», Γαλ. ε', 22-23), σημαίνει ὅτι δὲν μᾶς ἄγγιξε ἡ Ἐσταυρωμένη Ἀγάπη, δὲν θελήσαμε νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν φυλακή μας, δὲν κατανοήσαμε τὴν πληρότητα καὶ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας σὲ σχέση μὲ τὴν δική μας κουφότητα καὶ ἀνεπάρκεια. Σημαίνει ὅτι δὲν ἀκούσαμε τὴν προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ «ἐρχέσθω», δὲν πιστεύσαμε στὴν δύναμή Του καὶ τὴν ἀναγεννητικὴ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ἀπωθήσαμε τὴν ἀκηδία καὶ τὴν φιλαυτία μας, δὲν γευθήκαμε ἀκόμη τὸ ἀναγεννητικὸ καὶ ζωντανὸ «ὔδωρ».

Ἄρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
Ἱεροκέρυκος Ἱ. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου

Ἡ προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ «ἐρχέσθω» ἀλλάζει ὅλη τὴν προοπτικὴ τῆς ζωῆς μας. Σήμερα πολλοὶ ἄνθρωποι θεωροῦν τὴ ζωὴ αὐτὴ ὡς φυσικὴ κατάσταση καὶ ψάχνουν τὴ χαρὰ καὶ τὴν πληρότητα στὴν ποσότητα καὶ τὴν ποικιλία τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ τὶς λύπες τοὺς τὶς ἀποδίδουν στὴν στέριση τῶν ἀγαθῶν, στὴ μὴ ἐναλλαγὴ τῶν καταστάσεων, στὸν ἐπηρεασμὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ δὲν παύουν νὰ μάχονται γιὰ τὰ ἀγαθὰ, νὰ συγκρούονται μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ ἀναμένουν κάτι ἢ κάποιον πού θὰ ἔχει τὴν ἐξουσία νὰ τοὺς βοηθήσει στὴν προοπτικὴ αὐτῆ. Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος (ἢ ὁ ἐκκοσμικευμένος Χριστιανός) δὲν σκέφτεται ὅτι ἡ λύπη ταιριάζει στὸν κόσμον αὐτὸ καὶ ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστιανός, ὅμως, δὲν παύει νὰ ζητεῖ ἀνελλιπῶς τὸν Χριστὸ, γιατί γνωρίζει ὅτι ὁ Χριστὸς νοσηματοδοτεῖ καὶ χαριτώνει τὰ πάντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, δίνει τὴν χαρὰ καὶ κάθε ἀγαθὸ καὶ αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

Αὐτὴ ἡ ἀναζήτησις δὲν γίνεται μὲ μεσσιανικὸ τρόπο, δηλαδὴ «γιατί δὲν ἔρχεται νὰ μᾶς σώσει;», ἀλλὰ μὲ θεραπευτικὸ τρόπο, δηλαδὴ «ποιά πνευματικὴ ἀσθένεια ἔχω ἐγὼ πού μὲ ἐμποδίζει νὰ ἀνταποκριθῶ στὸ κάλεσμά Του;». Μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴν προοπτικὴ μποροῦν νὰ γίνουν κατανοητὰ τὰ θαυμάσια λόγια τοῦ Πνεύματος πού βιώθηκαν ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρες ὡς ὁδὸς θεογνωσίας καὶ ἐκφράστηκαν ὡς αὐτομεμφία: «πίστευε ἀκράδαντα ὅτι πάσχουμε μόνο μέχρι νὰ ταπεινωθοῦμε. Μόλις ταπεινωθοῦμε ἔρχεται τὸ τέλος τῶν θλίψεων, γιατί τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ... πληροφορεῖ τὴν ψυχὴ ὅτι σώθηκε» (ἅγιος Σιλουανὸς Ἀθωνίτης), «σὲ κάθε πειρασμὸ νὰ μὴ κατηγορεῖς κάποιον ἄλλον ἄνθρωπο, ἀλλὰ μόνον τὸν ἐαυτὸ σου, λέγοντας ὅτι γιὰ τὶς ἀμαρτίες μου μοῦ συμβαίνει αὐτό» (ἄββᾶς Ὡρ) κ.ἄ.

Σὲ μᾶς ἀπομένει νὰ πορευόμαστε διὰ τῶν ἐντολῶν πρὸς τὸν Χριστὸ μὲ τὴν θερμὴ ἰκεσία «Κύριε, ἐλέησον». Αὐτὸς θὰ μᾶς προσφέρῃ καὶ τὸ ὔδωρ τὸ ζῶν καὶ θὰ γίνεταί γιὰ μᾶς ἡ ὁδὸς γιὰ νὰ Τὸν φθάσουμε καὶ νὰ ξεδιψάσουμε.

Έκδήλωση για τους συνεργάτες των Ε.Φ.Τ. της
έπαρχίας της διοργάνωσε η Ί. Μ. Νεαπόλεως και
Σταυρουπόλεως (12.02.07).

Στιγμιότυπο από την Λιτανεία της Εικόνας της
Παναγίας Τουρλιανής το Σάββατο των Αγίων Θε-
οδώρων από την Ί. Μονή Άνω Μεράς στη Χώρα
Μυκόνου (24.02.07).

Ό Σεβ. κ. Νικόλαος και οι ιερείς που έλαβαν μέρος
στο πρόσφατο Ίερατικό Συνέδριο της Ί. Μ. Φθιώτι-
δος (15.2.07).

Στιγμιότυπο από τη Χειροτονία του Διακόνου π.
Νήφωνος, θεολόγου και μοναχού της Ί. Μ. Βαρ-
λαάμ, εις Πρεσβύτερον (04.02.07).

Έπίσκεψη του Μακαριωτάτου στον Πανελλήνιο
Μορφωτικό Σύλλογο Έλλήνων Άθιγγάνων (13.03.07).

Ό Σεβ. Θεσσαλονίκης προσφέρει δωροεπιταγές σε
πολυτέκνους (03.04.07).

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Θ
Αριθμός Άδειας
4036

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Άθήναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Λόγος ν', ακούς Ραδιόφωνο

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

